

Marjut Karjula, Jenni Suni

INDEKSIÄ PÄIHITTÄMÄSSÄ

Lyhyen sijoitussalkun tutkimus

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma
Maaliskuu 2020**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Maaliskuu 2020	Tekijät Marjut Karjula, Jenni Suni
Koulutusohjelma Liiketalous		
Työn nimi INDEKSIÄ PÄIHITTÄMÄSSÄ. Lyhyen sijoitussalkun tutkimus		
Työn ohjaaja Janne Peltoniemi		Sivumäärä 47 + 2
Työelämäohjaaja		
<p>Opinnäytetyömme tavoitteena oli päihittää Helsingin pörssin OMXH25-osakeindeksin reaali-tuottoprosentti valitsemillamme pörssi-yhtiöiden osakkeilla. Yhtiöitä olivat Valmet Corporation, Konecranes Plc, Nokian Tyres Plc, Nokia Corporation, Wärtsilä Corporation, Metsä Board Oyj B, Metso Corporation, Stora Enso Oyj R, Caverion Oyj ja YIT Corporation. Näistä yhtiöistä kokosimme erilaisia tutkimussalkkuja. Kävimme myös lyhyesti läpi erilaisia omaisuuslajeja ja sijoitusmuotoja lyhyen osakesijoittamisen lisäksi.</p> <p>Tutkimuksemme pohjautui teoriaosuuteen, jonka jälkeen laskimme tuottoprosentteja ja analysoimme tuloksia. Teoriaosuudessa hyödynsimme kirjallisuutta ja sijoitusaiheisia verkkosivuja. Tutkimuksessa tutustuimme internetistä saataviin tietoihin, muun muassa Nordnetin pörssin yhtiöiden kurssigraafeihin.</p> <p>Tutkimuksemme tarkoituksena oli auttaa ymmärtämään lyhytaikaista salkkua ja tutkia, millaisia tuottoprosentteja olisi mahdollista saavuttaa. Lisäksi toivoimme, että tästä tutkimuksesta olisi hyötyä sijoittamista harkitseville, sillä lyhytaikaisesta salkusta ei tutkimushetkellä vielä löytynyt kovin paljon kirjallisuutta.</p>		

Asiasanat Lyhytaikainen salkku, osakkeet, pörssi-yhtiöt, sijoittaminen
--

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date March 2020	Authors Marjut Karjula, Jenni Suni
Degree programme Degree Programme of Business Administration		
Name of thesis OUTPERFORMING INDEX. Short-time portfolio research		
Instructor	Pages 47 + 2	
Supervisor Janne Peltoniemi		
<p>The purpose of this thesis was to outperform the Helsinki Stock Exchange OMXH25 share index long-term profit margin with the listed shares we chose. Those shares were Valmet Corporation, Konecranes Plc, Nokian Tyres Plc, Nokia Corporation, Wärtsilä Corporation, Metsä Board Oyj B, Metso Corporation, Stora Enso Oyj R, Caverion Oyj and YIT Corporation. From these companies we assembled different research portfolios. In addition to brief equity investments, we also briefly went through the different asset classes and forms of investment.</p> <p>Our research was based on the theoretical part, after which we calculated the yields and analyzed the results. In the theory section we used literature and investment-related websites. In the study, we looked at information available on the Internet from, for example, stock charts on the Nordnet Stock Exchange.</p> <p>The purpose of our study was to help the reader understand the short-term portfolio and to look at what returns can be achieved. In addition, we hoped that this study would be useful for those considering investing, as not much literature was found in the short-term portfolio at the time of the study.</p>		

Key words

Investing, listed shares, shares, short-term portfolio

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 OMAISUUSLAJIT	3
2.1 Osakkeet	3
2.2 Joukkolainat	4
2.3 Talletukset	4
2.4 Raaka-aineet	5
2.5 Valuutat	6
2.6 Korkosijoitukset	7
2.7 Kiinteistöt	7
3 OSAKESIJOITTAMINEN	9
3.1 Sijoittaminen rahaston kautta	10
3.2 Pörssi	12
3.3 Osakkeiden luokittelu	13
3.4 Tuotot ja tuotto-odotus	13
3.5 Riskit	16
4 HAJAUTTAMINEN	20
4.1 Toimialahajauttaminen	21
4.2 Maantieteellinen hajauttaminen	22
4.3 Ajallinen hajauttaminen	22
5 KORKOJA KOROLLE -ILMIÖ	24
6 SALKUN OSAKKEET	26
6.1 Valmet Corporation	28
6.2 Konecranes Plc	28
6.3 Nokian Tyres Plc	29
6.4 Nokia Corporation	30
6.5 Wärtsilä Corporation	31
6.6 Metsä Board Oyj B	32
6.7 Metso Corporation	33
6.8 Stora Enso Oyj R	34
6.9 Caverion Oyj	35
6.10 YIT Corporation	36
7 OSAKKEIDEN VERTAILU SALKUSSA	38
8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	43
LÄHTEET	43
KUVAT	
KUVA 1. Valmet Corporation -kurssigraafi	28
KUVA 2. Konecranes Plc -kurssigraafi	29

KUVA 3. Nokian Tyres Plc -kurssigraafi.....	30
KUVA 4. Nokia Corporation -kurssigraafi.....	31
KUVA 5. Wärtsilä Corporation -kurssigraafi.....	32
KUVA 6. Metsä Board Oyj B -kurssigraafi.....	33
KUVA 7. Metso Corporation -kurssigraafi.....	34
KUVA 8. Stora Enso Oyj R -kurssigraafi.....	35
KUVA 9. Caverion Oyj -kurssigraafi.....	36
KUVA 10. YIT Corporation -kurssigraafi.....	37

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Osinkojen verotus julkisesti noteeratussa yhtiössä.....	15
TAULUKKO 2. Osinkojen verotus listaamattomassa yhtiössä.....	15
TAULUKKO 3. Korkoriski.....	18
TAULUKKO 4. Hajauttamisen vaikutus riskiin.....	20
TAULUKKO 5. Koko salkun tuotto.....	39
TAULUKKO 6. Keskiarvoa tuottavammat yhtiöt.....	40
TAULUKKO 7. Keskiarvoa heikommat yhtiöt.....	41
TAULUKKO 8. Mukautettu salkku.....	42

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme aiheena on tutkia ja vertailla keskenään eri yritysten osakkeita salkussa. Perehdymme näihin osakkeisiin ja yritämme päihittää osakkeiden pitkän aikavälin reaalituotto-prosentin, eli luvun 6,7, jossa on huomioitu inflaation vaikutus. Meillä ei ollut tutkimuksen alkuvaiheilla kovin paljon tietoa sijoittamisesta, mutta olemme molemmat kiinnostuneita siitä ja oman taloutemme sekä tulevaisuutemme turvaamisesta. Halusimme myös itse hyötyä tekevästämme opinnäytetyöstä tulevaisuudessa. Päätöstämme valita sijoitusaiheinen opinnäytetyö tuki se, että toinen meistä alkoi aiemmin syksyllä kuuntelemaan Mimmit sijoittaa -podcastia, mikä innosti aloittamaan rahastosijoittamisen.

Nykyään ihmiset ovat kiinnostuneita saamaan asioita välittömästi, mikä myös tulevaisuudessa varmasti johtaa enemmän siihen, että lyhytaikainen sijoittaminen muuttuu entistä suosittumaksi. Lyhytaikainen sijoittaminen vaatii kuitenkin paljon perehtymistä yhtiöön ja tietoa aiheesta ennen varsinaisen sijoittamisen aloittamista. Osakekursseja ja yhtiöiden historiaa seuraamalla oppii jo paljon siitä, miten kurssigraafit ovat käyttäytyneet ja miten ne mahdollisesti käyttäytyvät tulevaisuudessa. Onnistumisien ja epäonnistumisien kautta oppii ja löytää lopulta itselleen sopivan lyhytaikaisen sijoittamisen strategian.

Opinnäytetyömme alkaa johdannosta ja jatkuu keskeisten omaisuuslajien esittelemisellä toisessa luvussa, jonka jälkeen kolmannessa luvussa avaamme itse osakesijoittamista. Osakesalkun hajauttaminen on tärkeää riskien pienentämiseksi, minkä vuoksi puhumme siitä erillisessä luvussa neljä. Korkoa korolle -ilmiötä käsitellään viidennessä luvussa. Pitkäaikaisessa sijoittamisessa korkoa korolle -ilmiö korostuu, mutta myös lyhytaikaisessa salkussa ilmiöstä päästään nauttimaan, sillä usein lyhytaikaisessa sijoittamisessa samaa osaketta ostetaan ja myydään yhä uudelleen hintojen ollessa matalalla ja korkealla. Osakesijoittaja ostaa usein samaa osaketta uudelleen, mikäli osake on yhä tuottava ja hän näkee sen tulevaisuuden hyvänä.

Teoriaosuutemme jälkeen luvussa kuusi alamme käydä läpi osakkeita, jotka päätyivät tutkimussalkkuumme. Käsittelemme osakkeiden valintakriteerejä, joiden perusteella valitsimme niitä salkkuumme. Tässä luvussa myös laskemme osakekohtaisia keskimääräisiä maksimivuosituottoja. Seitsemännessä luvussa alamme vertailla osakkeita keskenään ja tutkimme, voim-

meko päihittää tutkimussalkullamme OMXH25 eli Helsingin pörssin osakeindeksin reaalityuottoprosentin 6,7. Kahdeksannessa luvussa käymme läpi johtopäätöksiä ja pohdintaa muun muassa siitä, voittiko meidän lyhytaikainen tutkimussalkkumme pitkän aikavälin reaalityuottoprosenttia ja miten tämä tapahtui. Kokoamme sinne myös ajatuksia tulevaisuudesta ja siitä, millainen lyhytaikainen salkku kannattaa koota, mikäli tätä kannattaa ylipäänsä tehdä. Käsittelemme tässä luvussa myös omaa kriittisyyttämme tutkimusta ja sen luotettavuutta kohtaan.

2 OMAISUUSLAJIT

Omaisuuslajit ovat sijoituskohteita, jotka jaetaan eri osa-alueisiin. Tässä luvussa käsittelemme seuraavia omaisuuslajeja: osakkeet, joukkolainat, talletukset, raaka-aineet, valuutat ja kiinteistöt. Sijoituskohteet määräytyvät sijoituksen tuoton ja riskin perusteella. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2019, 60; Minkälaisia eri omaisuuslajeja on olemassa? | Nordea Pankki 2017.) Sijoitusvälineiden avulla toteutetaan sijoituskohteiden valinta, ja valitsemisen välineinä toimivat keinot ja tavat. Joukkolainoihin sijoittaminen on tapa, kun taas sijoittaminen rahaston kautta on keino sijoittaa. Sijoitettaessa on hyvä sijoittaa samanaikaisesti eri kohteisiin, sillä ne käyttäytyvät eri tavoin suhdannevaihteluissa. Tämä tarkoittaa sitä, että osa omaisuuslajeista pärjää ominaisuuksiensa mukaan noususuhdanteissa ja osa laskusuhdanteissa. (Omaisuuslajit.) Nämä eri ominaisuudet eroavat esimerkiksi sijoituskohteiden kuluissa, riskeissä sekä tuotto-odotuksissa (Kallunki ym. 2019, 60–61). Lisäksi käsittelemillämme omaisuuslajeilla on suora yhteys rahoitusmarkkinoihin, eli sijoitettaessa esimerkiksi osakkeisiin arvopapereiden arvot määräytyvät suoraan rahoitusmarkkinoilla (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2011, 95). Tällöin tuotto-odotusta on vaikea arvioida, sillä arvo on variaabeli.

2.1 Osakkeet

Osakkeet ovat omaisuuslajeista kaikista tuottavimpia, mutta niissä myös riskit ovat suurimpia. Osakeyhtiössä omistajat sijoittavat varojaan yhtiöön. Nämä varat muodostavat osakepääoman, ja tämä jakautuu arvoiltaan yhtä suuriksi osakkeiksi. (Nasdaq 2017, 17.) Sijoittajan osuus yhtiöstä on hänen omistamiensa osakkeiden yhteenlaskettu osuus koko yhtiön osakepääomasta. Osakepääoma taas muodostuu yhtiön liikkeelle lasketuista osakkeista joko maksullisessa tai maksuttomassa osakeannissa. (Kallunki ym. 2019, 75–76.) Yhtiö voi korottaa omaa osakepääomaansa myymällä eli laskemalla liikkeelle uusia osakkeita (Nasdaq 2017, 26). Osakeyhtiöiden liikkeelle laskemia osakkeita ostaessa sijoittaja ostaa samalla myös osan yhtiöstä, ja vastineeksi tästä sijoittajan on mahdollista saada oma osansa yhtiön voitosta osinkoina (Suomen Pörssisäätiö 2007, 11). Osakkeiden ostamisesta käytetään nimitystä osakkeiden merkitseminen osakeantiin (Nasdaq 2017, 47). Osakesijoittamiseen perehdymme enemmän luvussa kolme.

2.2 Joukkolainat

Joukkolainat ovat joukkovelkakirjalainoja, joissa velka on jaoteltu useampiin pienempiin osiin (Velkakirjat). Sijoituskohteena valtion velkakirjat ovat riskittömämpiä kuin esimerkiksi yhtiöiden liikkeelle laskemat velkakirjat. Tämä aiheutuu siitä, että valtio kykenee vastaamaan maksuvelvoitteistaan paremmin verotusoikeutensa vuoksi tilanteesta riippumatta, toisin kuin muut tahot, joita ovat kunnat, pankit ja yritykset. Toisekseen riskit ovat sidonnaisia lainan korkoon, joka vaihtelee talouden suhdannevaihteluiden mukaan. (Kallunki ym. 2019, 66.)

Joukkolainan tuotto-odotus on pysynyt suhteellisen vakaana jo vuosien ajan, sillä ne ovat tuottaneet pienemmällä vaihtelulla hyvin tasaisesti. Tästä on mahdollisesti seurannut se, että joukkovelkakirjalainoihin sijoittaminen on suosittua. Joukkovelkakirjalainoihin sijoittamiseen liittyy usein myös konkurssiriski, korkoriski, likviditeettiriski sekä inflaatoriski. (Oksaharju 2013, 83.)

2.3 Talletukset

Talletukset ovat rahan siirtämistä talletustilille, joten ne ovat verrattavissa normaaliin säästötiliin. Tavallisimmin talletuksia tehdään käyttely- ja määräaikaistileille. Näin ollen talletukset voidaan käyttelytileiltä nostaa milloin vain ja määräaikaistileiltä määräajan loputtua tai maksamalla nostosta. (Kallunki ym. 2019, 63; Simola 2016.)

Koska talletustilit ovat pieniriskisiä, eivät niille sijoitetut säästöt usein pääse tuottamaan, koska korkoprosentti on pieni tai jopa olematon. Toisin sanoen ei ole hyväksi miettiä liikaa riskittömyyttä, sillä sijoitettu summa ei pääse tällöin tuottamaan. Pankkien tarjoamilla talletustileillä saattaa olla jopa tavallista säästötiliä paremmat tuottomahdollisuudet. Eri tahojen tarjoamien talletustilien ehdot vaihtelevat, joten ei ole välttämättä samantekevää sijoittaa suoraan oman henkilökohtaisen pankin talletustilille. (Simola 2016.)

Pankkitalletusten riskiä laskee se, että valtio takaa talletukset korkoineen aina tiettyyn rahamäärään saakka esimerkiksi tilanteelta, jossa pankki ajautuu maksukyvyttömäksi, ja tällöin riski muuttuu luottoriskistä valtion riskiksi. Niin sanottu talletussuoja on Suomessa 100 000 euroa. Takaisinmaksusuojan rajan ylittyessä yhdessä pankissa, ei talletus kuitenkaan ole täysin riskitön. Pankeilta vaaditaan vakavaraisuutta ja niillä on velvollisuus toimia Euroopan pankkien

yhteisten suojajärjestelyjen mukaisesti, joten toisaalta tämä laskee talletusten riskiluokkaa. (Kallunki ym. 2019, 64; Parviainen & Järvinen 2012, 62–63.)

2.4 Raaka-aineet

Raaka-aine- eli hyödykesijoitus voidaan jakaa neljään eri ryhmään: teollisuusmetallit, jalometallit, hyödykkeet ja maataloushyödykkeet (Pesonen 2011, 145). Raaka-aineita ovat esimerkiksi öljy, sähkö sekä arvometallit kulta ja platina (Parviainen & Järvinen 2012, 84; Kallunki ym. 2019, 105). Raaka-ainesijoittaminen koetaan haastavaksi, koska raaka-aineiden hinnat muuttuvat ja niitä ei voida tietää etukäteen. Toisekseen raaka-aineiden hinnat vaihtelevat eri myyjien ja ostajien välisen toimitusajan mukaan. Kuitenkin raaka-aineisiin sijoittamista hyödynnetään hajauttamisen avulla, sillä vähäinen korrelaatio verrattuna osakemarkkinoihin tuo hajautushyötyä. Täytyy kuitenkin muistaa, että osakemarkkinoiden noususuhdanteessa raaka-aineet tuottavat vähemmän. (Kallunki ym. 2019, 107.)

Sijoittamalla raaka-aineisiin on mahdollista käyttää erilaisia sijoitusmuotoja. Ensinnäkin raaka-aineita voidaan ostaa fyysisesti, esimerkiksi arvometalleista kulta, jota on mahdollista myös säilyttää fyysisesti itsellä. Fyysisessä muodossa arvometalleihin ei sisälly vastapuoliriskiä toisin kuin arvometallirahastoihin tai johdannaisiin eli johdettuihin sijoitusinstrumentteihin. Johdannaisten arvo määräytyy toisen sijoitusinstrumentin arvopaperin arvon mukaan. (Kallunki ym. 2019, 101, 105.)

Joihinkin raaka-aineisiin ei ole hyödyllistä sijoittaa fyysisessä muodossa, sillä tämä voi viedä varastosta hyvin paljon tilaa. Toisena vaihtoehtoisena sijoitusmuotona on sijoittaa rahastojen kautta. Sijoitettaessa rahastojen kautta raaka-aineita voidaan ostaa ja myydä arvo-osuustilin avulla. Rahastoihin sijoitettaessa ei näitä raaka-aineita osteta fyysisesti vaan sijoitetaan varat rahastoihin, jota rahasto sitten itsessään hallinnoi. (Kallunki ym. 2019, 105–106.) Rahastoja käsittelemme myöhemmin lisää.

Kolmantena raaka-ainesijoittamisen tapana on sijoittaa yhtiöiden osakkeisiin. Tällaisten yhtiöiden liiketoimintaa täytyy kuitenkin määrätä raaka-aineiden hintojen kehityksen. Yhtenä esi-

merkkinä tällaisesta yhtiöstä voidaan pitää öljyteollisuusyhtiötä. Yhtiöön sijoitettaessa on tärkeä tietää yhtiön taustasta ja toiminnasta, sillä kyseisen yhtiön tuottama raaka-aine ei välttämättä tarkoita sitä, että sijoittaisi suoraan itse raaka-aineeseen. (Kallunki ym. 2019, 106–107.)

2.5 Valuutat

Valuuttasijoituksia ei yleensä tehdä suoraan, vaan ne tulevat esimerkiksi osakesijoitusten mukana. Valuuttakurssiriski syntyy sijoitettaessa euroalueen ulkopuolelle. Valuutan kurssi voi vahvistua tai heikentyä sijoituksen aikana maailmantalouden tilan mukaan. (Pesonen 2011, 143.) Ruotsin kruunu, Yhdysvaltain dollari, BRIC-valuutat eli kehittyvien maiden valuutat ja Sveitsin frangi ovat tyypillisimpiä valuuttoja, joilla on vaikutusta suomalaisiin sijoituksiin, sillä näille rahamarkkinoille suomalaiset yleensä sijoittavat varojaan (Parviainen & Järvinen 2012, 81–82).

Pankkien tarjoamille valuuttatileille sijoitettaessa voi sijoittaja saada tuottoa koron lisäksi, mikäli talletusvaluutta vahvistuu. Tappiokin on mahdollista valuutan heikentyessä. Käteissijoituksissa jo pelkästä kaupankäynnistä aiheutuu kustannuksia, vaikka ne voivat vaikuttaa helpolta keinolta sijoittaa. Usein käteistä vaihdettaessa voi näyttää siltä, että valuutanvaihdoista ei aiheudu ylimääräisiä kuluja, mutta nämä kulut on usein jo huomioitu valuutan osto- ja myyntikursseissa. (Pesonen 2011, 143.)

Myös korkorahastojen kautta on mahdollista tehdä valuuttasijoituksia, mutta pitkän aikavälin tuotossa kurssimuutokset ovat vain yksi valuuttasijoituksen osatekijä. Merkittävä osa lyhyen aikavälin korkorahastojen tuotoissa ovat valuuttamuutokset. Riskit ovat myös osa valuuttasijoituksia, mutta ne ovat usein ainoastaan poliittisia. Kehittyvissä maissa nämä valuuttasijoitusten riskit ovat luonnollisesti suurempia. (Pesonen 2011, 144.) Valuutoissa korko ennakoii mahdollisia valuuttakurssien liikkeitä. Jos toinen valuutta on parempikorkoinen, ennustavat markkinat usein kyseisen valuutan heikkenevän vähintään korkoeron verran. Tämä jää sijoittajalla usein ottamatta huomioon, sillä lyhyen aikavälin liikkeet eivät ole lähes ollenkaan riippuvaisia tästä. Kuitenkin joskus lyhyellä aikavälillä korot saattavat romahtaa nopeastikin esimerkiksi, kun maa devalvoi paikallisen valuutan eli tarkoituksellisesti heikentää sen arvoa suhteessa muihin maihin. (Parviainen & Järvinen 2012, 82–83.)

2.6 Korkosijoitukset

Korkosijoituksessa sijoittaja lainaa rahojaan lainan saajalle, esimerkiksi valtiolle tai pankille (Parviainen & Järvinen 2012, 59–60). Toisin sanoen sijoittaja lainaa rahaa pankille ja pankki taas lainaa tätä lainarahaa muille asiakkailleen. Sijoittaja saa tästä syntyvästä korosta oman osuutensa. Korkosijoituksissa korko voi määräytyä kahdella eri tavalla: hallinnollisesti ja markkinallisesti. Hallinnollisesti määräytyviin korkoihin sisältyvät keskuspankin asettamat ohjauskorot. Näillä koroilla keskuspankki yrittää vaikuttaa markkinoilla olevaan korkotasoon. (Kallunki ym. 2019, 62.)

Korkosijoituksille on tyypillistä niihin liittyvä kiinteä korko. Tämän vuoksi korkosijoitusten päivittäisten arvojen muuttuessa sijoittaja saa kuitenkin päätetyn koron, kuponkikoron, vuosittain tililleen. Jos sijoittaja pitää korkosijoituksensa eräpäivään saakka, saa hän sijoittamansa summan kuponkikorkoineen takaisin. (Elo & Saarhelo 2018, 42.) Korkosijoituksiin liittyvä riski, korkoriski, tarkoittaa, että korkojen suhdannevaihtelujen takia myös kiinteäkorkoisten lainojen arvo muuttuu korkoriskin mukaan (Kallunki ym. 2019, 63). Korkoriskiä käsittelemme enemmän luvussa kolme.

2.7 Kiinteistöt

Sijoittamalla kiinteistöön tuotto-odotuksen voidaan olettaa olevan suhteellisen tasaista ja jatkuvaa. Tämän vuoksi sijoittajalle turvallinen vaihtoehto on myös sijoittaa kiinteistöön. Kiinteistösijoittamisen aloittaminen vaatii sijoittajalta markkinoiden ja alueen tuntemista ja suurta alkupääomaa. (Kiinteistölehti 2017.) Kiinteistösijoittaminen on pitkäaikaista sijoittamista, sillä kiinteistöjen pitoaika on muuta sijoittamista usein pidempi eikä aktiivista kauppaa käydä paljon. Usein sijoitukseen on tehty jokin parannustoimenpide, jolloin sijoituksesta on mahdollista saada odotusarvollisesti positiivinen lopputulos eli sijoituksesta on mahdollista saada parempi hinta kuin ostettaessa. Kiinteistön hankkimista varten on usein otettava velkaa, mutta tyypillisesti sen tasainen kassavirta vuokratuloista mahdollistaa velan takaisinmaksun vaivattomasti. Kiinteistöjen arvonheilunta on usein muita sijoituskohteita tasaisempaa. (Parviainen & Järvinen 2012, 87, 89.)

Sijoituskiinteistöiksi luetaan kaikki sellaiset tilat, joita ei käytetä omaan asumiseen tai käyttöön. Kiinteistön tulisi arvonnousun lisäksi tuottaa muitakin tuloja kuten vuokratuloja. Kiinteistöt eivät tyypillisesti reagoi talouden muutoksiin herkästi, sillä niiden trendit ovat usein pidempiä ja ne reagoivat jälkisyklisesti. Osakkeiden ja muiden sijoituskohteiden kaupankäynti on usein helpompaa kuin kiinteistöjen. Ostajan löytäminen on aikaa vievää ja kaupankäynnistä koituvat kustannukset ovat melko korkeita. (Parviainen & Järvinen 2012, 87.) Kiinteistöihin on mahdollista sijoittaa suoraan tai epäsuoraan. Suoraan sijoittamisella tarkoitetaan joko kiinteistön tai kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiön osakkeiden hankkimista. Epäsuoralla sijoittamisella tarkoitetaan taas sijoittamista rahasto- tai yhtiörakenteiden kautta. (Kallunki ym. 2019, 87.)

3 OSAKESIJOITTAMINEN

Niin kuin jo kirjoitimme edellisessä luvussa, on osakesijoittaminen kaikista sijoitusmuodoista tuottoisinta. Osakkeisiin sijoittamisessa on tietysti suuremmat riskit verrattuna muihin sijoituslajeihin, mutta riskejä ennakoimalla ja hallitsemalla voidaan tuotto-odotukset arvioida suuriksi. Osake tarkoittaa osuutta osakeyhtiöstä, ja nämä osakkeet muodostavat osakepääoman. Tämä tarkoittaa sitä, että ostamalla osakkeen sijoittaja ostaa samalla osan yhtiöstä. Mitä tuottoisampi yhtiö on kyseessä, sitä enemmän osakkeenomistajille maksetaan osinkoja eli yhtiön jakamaa voittoa. (Elo & Saarhelo 2018, 21; Nasdaq 2017, 17.) Osakeyhtiöt voivat maksaa osinkoja esimerkiksi kerran vuodessa tai vaikka neljännesvuosittain (Länsiluoto 2017). Yhtiön ei ole välttämätöntä maksaa osinkoja, vaan etenkin nopeasti kasvava yhtiö saattaa sijoittaa tuotot takaisin yhtiöön ja käyttää niitä sen kehittämiseen. Tällaisia yhtiön osakkeita kutsutaan kasvuosakkeiksi, kun taas yhtiöllä, jonka osinkotuotto on korkea ja vakaa, osakkeista käytetään nimitystä tuotto-osakkeet. (Nasdaq 2017, 94.) Kun yhtiö investoi ja kehittää yhtiötä, nostaa tämä yhtiön ja osakkeenomistajien yksittäisten osakkeiden arvoa. Osingonmaksu on mahdollista ainoastaan, jos yhtiölle on kertynyt voittoa, jota jakaa. Osingonjako on tärkeä osa yhtiön kiinnostavuutta sijoituskohteena. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 13, 18.)

Sijoittamisen alussa avataan arvo-osuustili eli osake- tai rahastosalkku. Kun tämä on tehty, kaupankäynti voidaan aloittaa arvopapereilla, kuten esimerkiksi osakkeilla. (Arvo-osuustili eli rahasto- ja osakesalkku.) Osakkeisiin voi sijoittaa sekä lyhyt- että pitkäaikaisesti. Useimmiten sijoittajat eivät odota tuottoa heti, joten pitkäaikainen osakesijoittaminen on tavallisempaa. Lyhyen aikavälin sijoittamisessa riskit, esimerkiksi kurssiriskit, ovat suurempia. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 6, 31.) Tämän takia pienissä määrissä sijoittaminen pitkällä aikavälillä on kannattavaa, sillä ajoituksen merkitys vähenee. Pitkäaikaisessa sijoittamisessa sijoitetut varat voivat olla sijoitettuna pitkäänkin, toisin kuin lyhytaikaisessa sijoittamisessa. Etenkin lyhytaikaisessa sijoittamisessa on hyvä olla tietoinen indeksien ja muiden arvojen kehityksestä. Lyhytaikainen sijoitus voi olla muutaman kuukauden mittainen, kun taas pitkäaikaisessa puhutaan jo useista vuosista. Kun tiedetään, miten yhtiö käyttäytyy eri ajanjaksoina, voidaan valita tuottava ajankohta osakkeen ostamiselle ja myymiselle. Toisekseen osakeindeksejä on hyvä jäljitellä siitakin syystä, että sijoittamista on helpompi suunnitella ja verrata sijoituksen tuottoa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 152.)

Ajoittain markkinoilla vallitsevat optimismi ja pessimismi, ja nämä taas vaikuttavat koko osakemarkkinoihin ja niiden arvostuskertoimiin. Periaatteena on, että sijoittajan kannattaisi ostaa osakkeita aina matalilla arvostuskertoimilla ja myydä, kun arvostuskertoimet ovat huipussaan. Toisin sanoen osake on hyvä ostaa piikin ollessa alhaalla, eli tällöin arvo on pienimmillään ja jopa lähdössä nousuun. Myytäessä osaketta on suositeltavaa ajatella asiaa toisinpäin eli myydä osake silloin, kun piikki on ylhäällä ja arvo korkeimmillaan. Osakesijoittamisessa ei ole mahdollista ennustaa osakkeen kannattavuutta tulevaisuudessa, sillä siitä tiedetään aina nykyhetken tilanne. Osakkeiden kaupankäynnin kanssa tulisi siis periaatteessa toimia ennakoiden, mutta oikeisiin kohtiin osuneita ostoja ja myyntejä on ammattilaistenkin vaikea tehdä. (Elo & Saarhelo 2018, 41; Suomen Pörssisäätiö 2007, 7.)

3.1 Sijoittaminen rahaston kautta

Sijoittamisessa on hyvä muistaa, että ei ole yhtä oikeaa tapaa sijoittaa. Joillekin on helpompaa sijoittaa esimerkiksi rahaston kautta kuin suoraan itse osakkeeseen, sillä rahastoihin sijoitettaessa ei ole tarvetta seurata ja tulkita niin aktiivisesti yhtiöitä ja osakemarkkinoita. (Rahastot ja rahastosijoittaminen.) Rahasto huolehtii sijoittamisen ja sijoitusten hallinnoinnin. Tämän lisäksi rahasto kokoaa sijoittajilta tai säästäjiltä heidän varojansa, ja nämä varat rahasto taas sijoittaa sijoituskohteisiin. (Pesonen 2011, 113.) Sijoitettaessaan rahaston kautta sijoittaja ostaa osuuden sijoitusrahastosta. Rahastosijoittaminen on pitkän aikavälin sijoittamista, koska rahastoissa sijoitetaan pienempiä määriä kerralla, esimerkiksi kerran kuukaudessa. Rahastosijoittamisen alussa voi tehdä kertasijoituksen, jonka jälkeen voi jatkaa haluamansa suuruisilla kuukausisäästöillä. Rahastosijoittamisella pääsee alkuun jo pienemmillä summilla, esimerkiksi Nordnetin kautta kuukaudessa sijoitettu summa rahastoihin on minimissään 15 euroa. (Rahastot ja rahastosijoittaminen.)

Rahastot jaetaan eri luokkiin niiden maantieteellisen alueen ja sijoitustyylin mukaan. Lisäksi jaotteluun vaikuttaa se, mihin sijoituskohteeseen rahasto sijoittaa (Pesonen 2011, 127). Sijoitussumma on rahaston kautta pienempi kuin kerralla esimerkiksi yhteen osakkeeseen. Tämä hajauttaminen vähentää myös sijoittamisen riskiä. (Anderson & Tuhkanen 2004, 222.) Rahastoja on monenlaisia, ja niitä tulee myös jatkuvasti lisää. Tavallisimpia rahastotyypppejä ovat osakerahastot, yhdistelmärahastot ja korkorahastot. (Rahastot ja rahastosijoittaminen.)

Osakerahastoissa raha hajautetaan useisiin eri osakkeisiin. Osakerahastotkin voidaan vielä jaotella eri tavoin: sijainnin, toimialan tai koon perusteella. Sijoitettaessa osakerahaston kautta puhutaan tyylistä. Tämä tarkoittaa sitä, millaisiin kohteisiin rahaston kautta voi sijoittaa, ja kyseisen tyylin rahasto päättää. Osakerahastoissa tuotto-odotuksena on päihittää sijoituskohteiden perusteella valittu indeksi. Puhuttaessa sijoittamisesta indeksi tarkoittaa osakemarkkinoiden kurssikehitystä, jossa mukana ovat myös osingot. Rahastolla, joka sijoittaa Suomeen, on vertailuindeksinä yleensä esimerkiksi OMX Helsinki Cap -portfolioindeksi. (Pesonen 2011, 134–135.)

Yhdistelmärahastoissa sijoitetaan niin osakkeisiin kuin korkoa tuottaviin kohteisiin (Sijoitusrahastot). Tällöin sijoittaja voi itse vaihtaa sijoittamisen kohteita esimerkiksi markkinatilanteen ja kannattavuuden mukaan. Edellä mainittu ei kuitenkaan tarkoita sitä, että olisi sijoitettava molempiin, osakkeisiin ja korkorahastoihin, vaan rahasto voi sijoittaa kaikki varansa valitsemalla toisen näistä. Yhdistelmärahastoissa on tuotto-odotuksena yleensä prosentuaalinen osuus korko- ja osakeindekseistä. Nämä indeksit eivät voi olla mitä tahansa indeksejä, vaan niiden täytyy olla määriteltynä kyseisiin osakkeisiin tai korkoihin. (Pesonen 2011, 135–136.)

Korkorahastojen kautta sijoitukset hajautetaan maantieteellisesti ja erilaisten liikkeellelaskijoiden vieraaseen pääomaan eli lainoihin. Lisäksi korkorahastoille on tyypillistä jakaa sijoituksiin ajallisesti. Tämä tarkoittaa, että rahastot ostavat eri ajanjaksoina eripituisia joukkolainoja. Näin ollen korkorahastoon sijoitettaessa sijoittaja voi säästää varojaan rahastossa niin kauan kuin itse haluaa välittämättä korkopapereiden erääntymisestä. Korkorahastoihin liittyy korkoriski, jossa korkosijoitusten markkina-arvot muuttuvat korkotason muuttuessa. Tätä korkoriskiä kutsutaan nimellä modifioitu duraatio. Tämä on luku, jonka kaikki korkorahastot ilmoittavat, jotta niitä voidaan vertailla keskenään. Mitä pienempi tämä luku on, sitä pienemmät riskit sijoittajalla on valita tämä kyseessä oleva korkorahasto. (Pesonen 2011, 127, 129.)

Korkorahastotkin voidaan jakaa eri luokkiin. On olemassa lyhyen, keskipitkän ja pitkän koron rahastoja, eli luokitus tapahtuu näiden sijoituskohteiden juoksuajasta. Lyhyen koron rahastoja ovat rahamarkkinarahastot, jotka sijoittavat varansa lyhyen koron sijoituksiin, esimerkiksi valtion tai kuntien korkopapereihin. Laina-aika on tällöin korkeintaan vuoden. Lyhyen koron rahastoilla tuottotavoitteena on ylittää kolmen kuukauden euribor-koron tuotto pitkällä aikavälillä. Keskipitkän koron rahastot sijoittavat niin lyhyt kuin pitkäaikaisiin korkosijoituksiin, riippuen siitä, minkä suuriset korkomarkkinoiden tuotto-odotukset sijoitushetkellä ovat. Toisin sanoen

keskipitkän koron rahastoja voidaan kutsua yhdistelmäkororahastoiksi. Pitkän koron rahastot ovat joukkolainarahastoja, jotka sijoittavat yleensä pitkäaikaisiin joukkolainoihin. Tällaisia joukkolainoita ovat esimerkiksi valtion tai yhtiön liikkeelle laskemat joukkolainat, joiden juoksuaika on yli vuosi. (Pesonen 2011, 127, 129.)

Näiden edellä mainittujen tyylien lisäksi on olemassa passiivista ja aktiivista sijoittamista. Passiivisessa sijoittamisessa ei ennusteta yksittäisten arvopaperien kehitystä. Tässä on tapana sijoittaa esimerkiksi jonkin strategian pohjalta tietyn markkina-arvon mukaan. Tavoitteena on siis saavuttaa markkinatuotto. (Paasimaa 2019.) Tyypillisin passiivinen sijoitusmuoto on indeksirahastot, eli varat sijoitetaan jonkin indeksin mukaan osakemarkkinoille (Paasi 2014). Passiivinen sijoittaja ei kuitenkaan tavoittele yläindeksin tavoittelemaa tuottoa, mutta indeksiä seuraamalla sijoitus ei pääse tuottamaan indeksiä huonomminkaan (Oksaharju 2013, 52). Aktiivisessa sijoittamisessa yritetään saavuttaa markkinoita parempaa tuottoa. Sijoitettaessaan esimerkiksi indeksiin aktiivinen sijoittaja valitsee vain ne osakkeet, joiden tuotto-odotus on keskiarvoa parempi. Tässä sijoittamisen muodossa sijoittaja ostaa edullisia osakkeita ja välttää kalliita. (Paasimaa 2019.) Keskeinen asia aktiivisessa sijoittamisessa on päihittää yläindeksi. Rahasto ei välttämättä pysty tähän, ja tällöin ei ole hyväksi sijoittaa aktiiviseen rahastoon. (Oksaharju 2013, 51.)

3.2 Pörssi

Pörssi on kauppapaikka, jossa pörssiyhtiöt ovat aina julkisia osakeyhtiöitä, vaikka kaikki julkiset osakeyhtiöt eivät olekaan pörssiyhtiöitä. Tämä tarkoittaa, että yhtiön osakkeet noteerataan julkisesti eli osakkeiden hinta määräytyy julkisilla markkinoilla. Näin ollen osakkeiden omistajat voivat esimerkiksi helposti myydä omistamansa osakkeet pois, jos he tarvitsevat rahaa käyttöönsä tai haluavat pois yhtiöstä. Kaikkia yhtiöitä ei kuitenkaan noteerata, jos yhtiöllä ei ole tarvetta uudelle osakepääomalle. Lisäksi on yhtiöitä, jotka eivät halua, että niiden osakkeillansa käydään kauppaa julkisesti. Yhtiön julkisen noteerauksen vuoksi joku ulkopuolinen tai kilpailija voi ottaa yhtiön omaan haltuunsa pörssin kautta. (Anderson & Tuhkanen 2004, 121.)

Pörssiyhtiöillä on niin sanottu tiedonantovelvollisuus. Yhtiöt luovuttavat noin kolmen kuukauden välein julkisen osavuositarkastuksensa ja näkymänsä sekä vuosittain vuosikertomuksensa ja tilinpäätöksensä. Nämä takaavat, että yhtiöiden kehityksestä ja tarvittavista taloudellisista

tiedoista löytyy ajankohtaista tietoa. Pörssillä voi olla positiivisia vaikutuksia suhdannevaihteluihin, koska ihmiset sijoittavat rahaa massoina uusiin mielenkiintoisiin kohteisiin. Pieni joukko muuttuu nopeasti suureksi joukoksi, jolloin vaikutuksia suhdannevaihteluihin väistämättä tapahtuu. Myös heikosti pärjäävien yhtiöiden osakkeet halpenevat, jolloin niistä tulee jälleen mielenkiintoisia ja edullisia sijoituskohteita sijoittajille. (Elo 2015, 19.)

3.3 Osakkeiden luokittelu

Osakesijoittamisessa sijoittajat ovat luokitelleet osakkeita eri ryhmiin. Puhutaan kasvu- ja arvo-osakkeista sekä syklisistä ja defensiivisistä osakkeista. Kasvuosakkeissa, kuten jo nimikin sen kertoo, yhtiö on kasvussa ja liikevaihdon kasvu vain kiihtyy. Tämän vuoksi näiden osakkeiden tuotto on seurausta arvonnoususta, ja tällöin osakkeiden kurssit ovat volatiileja eli vaihtelevat paljon. Kasvuyhtiöissä maksetaan osinkoja pienissä määrin tai jopa jätetään maksamatta, sillä ne käyttävät tuottoja yhtiön kehittämiseen. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 13.)

Arvo-osakkeissa tuotto on seurausta osingoista. Arvo-osakkeiden kurssit ovat päinvastaisia kasvuosakkeiden kurssihin verrattuna. Toisin sanoen kurssit eivät vaihtele niin paljon kuin kasvuosakkeiden kurssit. Nämä arvo-osakkeiden kurssit maksavat hyvin osinkoja. Näihin osakkeisiin kuuluvat esimerkiksi öljy ja metsä. Syklisten ja defensiivisten osakkeiden luokittelussa käytetään perusteena yhtiön kehitykseen vaikuttavia suhdannevaihteluja. Sykliset osakkeet ovat täysin riippuvaisia suhdanteista, eli näiden osakkeiden kurssit nousevat suhdanteiden mukana. Sama seuraus pätee kurssien laskussa. Defensiivisiä osakkeita taas ovat sellaiset, joihin suhdanteet eivät niinkään vaikuta. Tällöin on kyse yhtiön osakkeista, joiden kurssit ovat vakaita. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 13.)

3.4 Tuotot ja tuotto-odotus

Osakkeista saatavaa tuottoa ei voida tietää sijoittamishetkellä. Aika näyttää, mihin suuntaan kehitys menee. Yleisesti ottaen talouden ajatellaan kasvavan, jolloin myös osakekurssit kasvavat. Talouden kasvuun vaikuttavat suhdannevaihtelut, ja siksi kasvu ei ole tasaista. Suhdannevaihteluiden vuoksi tuottoa on vaikea arvioida sijoitushetkellä. (Kallunki ym. 2019, 76–77.) Osakesijoituksen tuottoon vaikuttavat pitkällä aikavälillä yhtiön tuloskehitys, osingonmaksu ja

osakkeen arvostuskertoimen kehitys, kun taas lyhyellä aikavälillä tämä tuotto riippuu markkinoiden yhteisistä odotuksista (Elo & Saarhelo 2018, 37).

Osakesijoituksessa tuotto muodostuu arvonnoususta ja osingoista. Todellisessa tuotossa huomioidaan myös verot ja kulut. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 11.) Osakesijoittamisessa hehkuetaan usein sitä, kuinka paljon osake voisi tuottaa. Koska osakkeiden arvoja ei tiedetä tulevaisuudessa, kannattaa sen sijaan omaksua myös ajatus ”mitä, jos sijoituskohde onkin joskus negatiivinen?” Tähän edellä mainittuun ajatukseen on varauduttava, sillä on hyvinkin todennäköistä, että osakkeiden arvojen heitellessä suhdannevaihteluiden vuoksi saattaa tuottoprosentti olla välillä negatiivinen. Liiallinen seuranta on myös haitaksi, koska tuottoarvoihin ei voida itse vaikuttaa.

$$\text{Osakkeen tuottoprosentti} = \frac{\text{osakkeen myyntihinta} - \text{osakkeen ostohinta} + \text{osingot}}{\text{osakkeen ostohinta}} \times 100$$

Edellä oleva osakkeen tuottoarvon kaava kuvaa prosentuaalisesti osakkeen arvoa. Osakkeen tuotto syntyy osakkeen arvonnoususta ja saaduista osingoista (Kallunki ym. 2019, 13). Arvonnousu on osingon mahdollinen myyntivoitto, ja se on sijoittajalle monesti merkittävämpi tuottoarvo kuin osinko itsessään. Osinko ja sen kehitys ovat kuitenkin suorassa yhteydessä kyseisen osingon arvonnousuun. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 11.) Edellä esitelty kaava ei kuitenkaan ole efektiivinen eli koron korkoa huomioiva, ja oikeaoppinen tapa laskea osakkeen arvo on käyttää koronkorkokaavaa. Palaamme tähän koron korko -ilmiöön luvussa viisi.

Julkisesti noteeratun yhtiön osingon maksamisessa huomioidaan siis verot. Osakkeenomistajalle maksetusta osingosta 15 prosenttia on verovapaata tuottoa. Jäljelle jäävästä 85 prosentista maksetaan pääomatulon veroa: 30 prosenttia 30 000 euroon asti ja tästä ylimenevästä osasta 34 prosenttia. (Kallunki ym. 2019, 222–223; Savander & Manninen 2018.) Taulukko 1 kuvaa selkeästi osinkojen verotusta julkisesti noteeratussa yhtiössä.

TAULUKKO 1. Osinkojen verotus julkisesti noteeratussa yhtiössä (mukaillen Kallunki ym. 2019, 223)

Yhtiön jakama osinko	1 800 €
Verotettava osuus (85 %)	1 530 €
Veroprosentti, 30 %	459 €
Efektiivinen veroaste (verojen suhde tuloihin)	25,5 %

Listaaamattomasta yhtiöstä eli yhtiöstä, joka ei ole mukana julkisilla markkinoilla, osinko verotetaan toisella tavalla. Tällöin osakkeenomistajalle osingon verotus määräytyy yhtiön nettovallisuuden ja osingon määrän mukaan. Osinko on osittain verovapaata tuloa ja osittain ansiotulona tai pääomatulona verotettavaa tuloa. Taulukon 2 ensimmäisessä portaassa maksettavasta osingosta 75 prosenttia on verovapaata tuloa ja loput 25 prosenttia on verotettavaa pääomatuloa. Tässä portaassa osingon määrä saa korkeintaan olla osakkeen matemaattiselle arvolle laskettu kahdeksan prosentin vuotuinen tuotto, kuitenkin enintään 150 000 euroa. Toisessa portaassa jaettavan määrän ylittävästä osasta on 85 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa. Portaassa kolme on kahdeksan prosentin ylimenevästä osasta 75 prosenttia veronalaista ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa. (Kallunki ym. 2019, 223–224.)

TAULUKKO 2. Osinkojen verotus listaamattomassa yhtiössä (mukaillen Kallunki ym. 2019, 224)

Porras	Kriteeri I (osuus nettovallisuudesta)	Kriteeri II (jaettava määrä)	Verovapaa osuus	Pääomatuloa	Ansiotuloa
1.	8 % (tai alle)	enintään 150 000 €	75 %	25 %	
2.	8 % (tai alle)	150 000 € ylittävä	15 %	85 %	
3. yli 8 %	yli 8 %	ei määrä rajoitteita	25 %		75 %

3.5 Riskit

Osakesijoituksessa riski tarkoittaa epävarmuutta osakesijoitusten tuotoista. Riskejä on kahdenlaisia; toinen koskee yhtiön menestymistä ja toinen osakemarkkinoiden yleistä kehitystä. Yhtiön menestymisessä on aina olemassa riski, joten yhtiön täytyy pyrkiä selviämään mahdollisista tulevista vaikeista ajoista ennakoimalla ja valmistautumalla niihin etukäteen. Tästä yhtiön menestykseen liittyvästä riskistä käytetään myös nimeä yhtiökohtainen eli epäsystemaattinen riski. (Kallunki ym. 2019, 83.) Yhtiön yksittäiseen kurssiin vaikuttaa kaikki sen kertomista uutisista lähtien, ja lisäksi jo yhtiöstä liikkuvat huhupuheet herkästi vaikuttavat kurssiin. Huono tulos heikentää yhtiön mainetta osakemarkkinoilla. Lisäksi maineeseen vaikuttaa myös kurssien yleinen kehityssuunta. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 14.) Pörssi-yhtiöt ovat usein suuria yhtiöitä, minkä vuoksi konkurssin todennäköisyys on pieni. Konkurssitilanteessa osakkeenomistaja saa sijoittamaansa summaa takaisin vain siinä tapauksessa, että yhtiö on ensin saanut velkansa maksettua. Osakkeenomistaja ei kuitenkaan voi menettää enempää kuin on sijoittanut. Laskusuuntainen kehitys vaikuttaa kaikkien pörssissä olevien yhtiöiden kurssiin negatiivisesti ja noususuuntainen kehitys taas nostaa kaikkien yhtiöiden hinnat jälleen nousuun. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 18–19.)

Osakkeenomistaja voi mitata sijoitukseensa liittyvää riskiä seuraamalla tuoton kokonaisvaihtelua, jota kuvataan keskihajonnalla. Keskihajonta näyttää, kuinka paljon tuotto, esimerkiksi vuoden aikana, on suunnilleen eronnut verrattaessa sitä pitkän aikavälin keskiarvoon. Riski ja tuotto kulkevat käsi kädessä: mitä suurempi riski, sitä suurempaa tuottoa voidaan sijoituksille odottaa. On kuitenkin muistettava, että riskin kasvaessa mahdollisuus tappioon kasvaa. (Kallunki ym. 2011, 29.) Sijoittajalle ei ole olemassa mittaria, joka osaisi ennustaa, miten tulisi toimia ja milloin huono aika tai romahdus saattaa tulla. On kuitenkin olemassa useita mittareita, joilla voidaan suunnilleen arvioida osaketta koskevaa riskiä. Volatiliteetilla eli tuoton keskihajonnalla pyritään selvittämään, kuinka paljon rahaston arvon voidaan olettaa liikkuvan seuraavien vuosien aikana. Tarkemmin sanoen tämä kuvaa epävarmuutta tulevasta kurssin kehityksestä ja ennustaa mahdollista saatavaa tuottoa osakkeesta. Duraatio, joka kertoo joukkolainojen korkoriskistä, ei taas ota huomioon joukkolainoja koskevia luottoriskejä. Riskimittarit perustuvat lähes aina menneeseen aikaan tai tulevaisuuden oletuksiin. (Pesonen 2011, 28; Nasdaq 2017, 100.) Warren Buffett on kritisoinut volatiliteettia riskin mittarina. Hän ihmettelee, miksi osake, jonka hinta on romahtanut 50 prosenttia, on yhtäkkiä riskialttiimpi kuin osake, jonka

hinta on säilynyt ennallaan. Yhtiöiden liiketoiminta ei tässä ole välttämättä muuttunut lainkaan, joten miksi osakkeen riskiluokitus silti muuttuu hinnan alentuessa. (Elo & Saarhelo 2018, 33.)

Oleellinen osa ennen osakkeisiin sijoittamista on kartoittaa sijoittajan riskinsietokyky. Se koostuu pääomasta, jonka on valmis sijoittamaan, tuotto-odotuksista ja alkupääoman mahdollisesta osittaisesta menettämisestä. (Kallunki ym. 2019, 21–22.) Sijoitettaessa osakkeisiin on aina mahdollista, että menettää osan sijoituksistaan – tämä koskee tietysti kaikkia sijoittamisen muotoja. Mikäli näitä riskejä ei ole valmis ottamaan, ei ole kannattavaa sijoittaa osakkeisiin. Tällöin ei myöskään kannata odottaa valtion obligaatioita parempaa tuottoa. Suuririskisiin kohteisiin sijoitettaessa rahasumman kannattaa olla korkeintaan sen verran kuin on valmis menettämään. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 31–32.)

Niin kuin tämän luvun alussa mainitsimme, osakesijoittamisessa on kahdenlaisia riskejä, ja näiden lisäksi riskit voidaan jakaa useampaan eri luokkaan. Tyypillisimpiä sijoittamisen riskejä ovat luottoriski, korkoriski, uudelleensijoitusriski, inflaatoriski ja valuuttariski. Luottoriskissä velallinen ei pysty maksamaan koronmaksuja ja lyhennyksiä. Luottoriski voi pahimmassa tapauksessa merkitä pääoman ja korkojen menettämistä. On kuitenkin olemassa sijoittajia, jotka haluavat tarkoituksella ottaa luottoriskiä, jotta voisivat saada riskistä lisätuoton. Tämä lisätuotto mahdollistaa luottoriskien kustannukset niiltä määrin, mitkä toteutuvat. Lisäksi riskillä voidaan saada lisämarginaali luottoriskillisiin sijoituskohteisiin. (Anderson & Tuhkanen 2004, 36.)

Hintaan liittyvää korkoriskiä seurataan mittarilla, jota kutsutaan modifioidun duraation mittariksi. Tämä arvo ilmaistaan vuosina. Korkonäkemykseen perehtyvä sijoittaja muuttaa salkkunsua duraatiota korkonäkemyksensä mukaisesti. Velkakirjan hintaan liittyvän riskin lisäksi on myös korkovirtariski, jossa sijoitetaan lyhytaikaisiin korkoinstrumentteihin, tavallisesti kassavaaroja. Taulukossa 3 kuvataan korkosijoituksen muuttumista. Korkojen laskiessa sijoituksen korkotuotto pienenee. Kun taas korot nousevat, sijoituksen korkotuotto kasvaa. (Anderson & Tuhkanen 2004, 38–39.)

TAULUKKO 3. Korkoriski (mukaiillen Anderson & Tuhkanen 2004, 39)

Koron muutos	korkoriski = hintariski	korkoriski = korkovirtariski
Korko nousee	korkosijoituksen markkinahinta laskee	korkotulot kasvavat
Korko laskee	korkosijoituksen markkinahinta laskee	korkotulot pienenevät

Sijoittajan sijoittaessa uudelleen esimerkiksi erääntyviä sijoituksia, syntyy uudelleensijoitusriski. Kun sijoitusta uudistetaan, samalla myös tuotto laskee verrattuna aiemmin sijoitettuun tuottoarvoon; uudelleensijoitusriski toteutuu. Velan nimellisarvolle maksettavan koron eli kuponnikoron sijoitusaika on erilainen, joten jokaisen kuponnikoron sijoitusaika on yksilöllinen. (Pankkiasiat; Anderson & Tuhkanen 2004, 38–39.) Inflaatorismissä varojen ostovoima vähennee inflaation määrän verran (Anderson & Tuhkanen 2004, 39). Tällöin sijoitettaessa esimerkiksi osakkeisiin tuottoarvo heikkenee inflaation vaikutuksesta, eli inflaatio pienentää osakekohtaisen tuloksen reaaliarvoa (Luoma 2011).

Valuuttariski tarkoittaa sijoituksen arvoon tulevia muutoksia, jotka johtuvat valuuttakurssien keskinäisistä arvomuutoksista. Tällöin esimerkiksi Yhdysvaltain dollarin kurssi heikkenee suhteessa euroon, mikä taas alentaa sijoittajan valuuttatilillä olevien dollarien arvoa euroissa. Valuuttariski jaetaan suoraan ja epäsuoraan valuuttariskiin. Suora valuuttariski toteutuu silloin, kun sijoitukset perustuvat valuutoissa noteerattaviin arvopapereihin. Puhuttaessa osakesijoittajasta on kyseessä epäsuora valuuttariski. Tällöin esimerkiksi pörssi-yhtiöllä on suuria dollari-määräisiä kassavirtoja ja tämän takia euromääräinen tulos joko laskee tai nousee dollarin valuuttakurssin muutosten mukana. Valuuttariskin arviointi etukäteen on vaikeaa, sillä muutokset ovat monimutkaisia ja yhtiöiden tuloslaskelmat pitävät usein sisällään useilla eri valuutoilla vastaanotettuja tuloja ja maksettuja menoja. (Anderson & Tuhkanen 2004, 39; Elo & Saarhelo 2018, 149.)

Näiden riskien lisäksi on hyvä tuoda ilmi myös finanssikriisin mahdollisuus ja sen laajakantoiset vaikutukset. Finanssikriisillä tarkoitetaan maailmanlaajuista pankki- ja rahoituskriisiä. (Erkkilä 2018.) Yleensä nämä kriisit lähtevät liikkeelle jostakin rahamarkkinoilla vallitsevasta häiriöstä.

Tämä häiriö laukaisee rahoitusmarkkinoilla efektin, jota on kuvattu dominopeliksi: yhden laatan kaatuessa aina sitä seuraava laatta kaatuu mukana. (Lindström & Lindström 2011, 36.)

Subprime-lainat laukaisivat vuonna 2007 vallinneen finanssikriisin. Tuolloin pankit myönsivät subprime-lainoiksi kutsuttuja asuntolainoja asiakkailleen, joilla oli alhainen luottoluokitus verrattuna muihin asiakkaisiin. Usein näillä asiakkailta ei ollut virallisia tuloja tai varallisuutta. Alhainen korkotaso teki lainoista houkuttavia asiakkaille sen lisäksi, että viranomaiset kannustivat ihmisiä ottamaan näitä lainoja myös sosiaalisista syistä. Subprime-lainoja yhdistettiin paketeiksi muiden lainojen kanssa, mikä mahdollisti sen, että subprime-lainoja koskevat riskit jäivät huomioimatta. Tämä huomattiin vasta, kun asuntojen hinnat lähtivät Yhdysvalloissa laskuun. Lainansaajat eivät kyenneet enää selviämään lainoistaan, minkä vuoksi asuntoja palautui takaisin pankille. Asuntojen hinnat laskivat entisestään, kun pankit yrittivät realisoida asuntoja. Tämä aiheutti tapahtumien ketjun, jonka vaikutuksia nähdään yhä tänäkin päivänä. (Lindström & Lindström 2011, 36; Erkkilä 2018.) Finanssikriisin vallitessa ja sen vaikutuksesta investointipankki Lehman Brothers kaatui, jolloin finanssikriisi vauhdittui entisestään. Osakkeiden hinnat laskivat vauhdilla ympäri maailmaa. Harvat sijoittajat uskalsivat tuolloin sijoittaa rahojaan osakkeisiin, mutta ne rohkeat voivat nyt todeta onnistuneensa, sillä osalla tuotot ovat olleet valtaisia. (Hurmerinta 2017.) Tämä tukee ajatusta siitä, että ilman riskiä sijoittaja ei voi voittaa.

4 HAJAUTTAMINEN

Allokaatio on hajauttamista eri omaisuuslajien välillä eri riskiluokkiin. Allokaatiossa sijoitukset jakautuvat esimerkiksi osakkeisiin ja korkoihin. Korot tyypillisesti laskevat yleistä riskiluokkaa. Mikäli salkku koostuu vain osakkeista, riskiluokka on korkeampi. Jos salkku sisältää osakkeiden lisäksi korkoja, riskiluokkaa saadaan tasattua, mutta tällöin myös tuotto-odotukset laskevat. (Oksaharju 2013, 72.) Markkinoiden heiluminen eli tuoton keskihajonnan volatiliteetti vähenee korkosijoitusten myötä. Tämä usein takaa tasaisemman tuoton sijoituksille, jos salkku sisältää sekä osakkeita että korkoja. (Oksaharju 2013, 82.) Salkku on hyvä hajauttaa eri omaisuusluokkiin, mutta myös toimialoitain, maantieteellisesti ja ajallisesti. Optimaalinen allokaatio määritellään sijoitusajan ja riskinsietokyvyn perusteella. Tämän jälkeen sijoituskohteet voidaan valita hajauttamalla. Sijoitusajan tai riskinsietokyvyn pidentyessä sijoittaja voi ottaa enemmän osakeriskiä. (Oksaharju 2013, 72–73.)

Hyvin hajautetut osakkeet pienentävät sijoittamisen riskiä pörssikurssien muutoksista huolimatta. Vanhaa periaatetta noudattamalla riskit pienenevät: ei kaikkia munia samaan koriin. Hajauttamisella haetaan sitä, että osakesalkussa olevat osakkeet eivät kaikki ole samaan aikaan negatiivisia. (Suomen Pörssisäätiö 2007, 5.) Amerikkalainen Richard Crowell tutki hajautuksen vaikutusta riskiin tilastollisin menetelmin vuonna 1977. (Saario 2016, Miten hajautan osakesalkkuni.) Taulukosta 4 ilmenevät tutkimuksen tulokset.

TAULUKKO 4. Hajauttamisen vaikutus riskiin (mukaillen Saario 2016, Miten hajautan osakesalkkuni)

Omistettujen yhtiöiden lukumäärä	Yhtiökohtainen riski	Markkinariski
1	51 %	49 %
3	35 %	65 %
5	28 %	72 %
10	17 %	83 %
20	12 %	88 %

Taulukosta 4 voi huomata, että omistettujen yhtiöiden lukumäärän kasvaessa yhtiökohtainen riski pienenee huomattavasti. Mutta markkinariski, eli markkinaliikkeen seurauksena syntynyt riski, jonka aiheuttajana voi olla osake tai valuuttakurssin muutos, kasvaa. (Järvinen & Parviainen 2012, 210; Saario 2016, Miten hajautan osakesalkkuni.) Yhden yhtiön sijaan kolmeen yhtiöön sijoitettaessa pienenee yhtiöriski kaksi kolmasosaa. Kymmeneen yhtiöön sijoitettaessa markkinariski on 49 prosentista noussut 83 prosenttiin ja yhtiökohtainen riski on 51 prosentista pienennyt vain 17 prosenttiin. Omistettujen osakkeiden määrän kasvaessa kymmenestä kahteenkymmeneen ei hyöty ole enää kovin suuri, sillä yhtiökohtainen riski pienenee ja markkinariski suurenee viisi prosenttia. Tästä voimme todeta, että sijoitussalkkua on hyvä hajauttaa hallitusti mutta ilman, että hajauttamisen hyöty pienenee liikaa. Saario (2016) kuvailee sijoittaja epävarmaksi, jos hänellä on liian laajasti hajautettu salkku suhteessa sijoitettuun pääomaan. Yksityishenkilölle sopiva salkun laajuus olisi 3–8 osakkeen suuruinen eri toimialoille sijoitettuna. (Saario 2016, Miten hajautan osakesalkkuni.)

4.1 Toimialahajauttaminen

Tuotot vaihtelevat toimialojen välillä ajoittain paljonkin. Sijoittamalla kotimaisiin pörssiyrityksiin on toimialakohtainen hajauttaminen mahdollista ilman kansainvälisille markkinoille sijoittamista. Toimialakohtainen hajauttaminen koskee pörssiyrityksiä, joilla on selkeästi eri asiakkaita, tuotteita ja palveluita. Sijoittajan onkin tärkeää ymmärtää, miten eri suhdannevaihtelut vaikuttavat eri pörssiyritysten tuloksiin ja miten nämä yhtiöt jakautuvat eri toimialoille. Hajauttaminen toimialojen välille antaa sijoittajalle suojaa yhtä toimialaa koskevaa taantumaa kohtaan. Tällöin yksi toistaiseksi huonosti menestyvä toimiala ei heikennä merkittävästi koko salkun menestystä.

Tulevaisuudessa jonkin toimialan tuotteet tai palvelut saattavat käydä tarpeettomiksi kehityksen myötä, jolloin toimialakohtainen hajautus suojaa sijoittajan salkkua. Kriiseillä voi myös olla vaikutusta yksittäiseen toimialaan, esimerkiksi osakemarkkinoiden kupla voi nostaa tietyn toimialan osakkeiden hinnat korkealle. Toisaalta kuplan aikana muita osakkeita voi päätyä hetkellisesti alennukseen, jolloin toimialojen välille sijoittava voi hyötyä pienemmistä hinnoista ja hankkia osakkeita edullisesti ja samalla myydä osakkeita hyvällä tuotolla. (Oksaharju 2013, 153–154.)

4.2 Maantieteellinen hajauttaminen

Maantieteellisen hajauttamisen hyöty on vuosien aikana heikentynyt korrelaation eli maiden välisen yhteyden vahvistumisen myötä, sillä maailmanlaajuiset osakemarkkinat seuraavat New Yorkin pörssiä tiiviisti. (Lindström & Lindström 2011, 57; Saario 2016, Miten hajautan osakesalkkuni.) Monet suuryritykset toimivat yhä enemmän useissa eri maissa maailmanlaajuisesti ja suomalaiset yritykset ovat myös laajentaneet toimintaansa ulkomaille, joten ne eivät ole enää riippuvaisia pelkästään Suomen talouskehityksestä. Globalisaation myötä tämä vaikutus on vain vahvistunut entisestään. Maantieteellisen hajautuksen hyötyjä on heikentänyt myös internetin ja teknologian kehitys, sillä nykyään eri ilmiöt, informaatio ja uutiset leviävät todella nopeasti ympäri maailmaa reaaliaikaisesti, minkä seurauksena maiden välinen korrelaatio on vahvistunut yhä edelleen. (Lindström & Lindström 2011, 57.)

Maantieteellisessä hajauttamisessa paikallisten kriisien vaikutusta osakkeisiin on pyritty pienentämään sijoittamalla kansainvälisesti, mutta nykyään hyödyt kuitenkin koskevat lähinnä yritys- ja toimialavalikoiman laajentamista ja sen täydentämistä kotimaisten osakkeiden lisäksi. Ulkomaisten yritysten tunteminen ja seuranta voi olla vaikeampaa, mikä jo itsessään lisää sijoittajariskiä. (Lindström & Lindström 2011, 57–58.)

4.3 Ajallinen hajauttaminen

Ajallisella hajauttamisella haetaan osakelajin markkinahinnan keskiarvoa niin, että sijoituksia hankitaan pienillä summilla kerrallaan eikä heti kokonaan. Pienissä erissä, esimerkiksi vuoden aikana kuukausittain, sijoitettu summa luo vuoden loppuun mennessä sijoitetun ajanjakson keskimääräisen osakekurssin. Tällöin osa sijoituksista on hankittu hyvän ja osa huonomman hintatason aikaan. (Oksaharju 2013, 126.) Sijoittaminen kuukausittain onnistuu vaivattomasti rahaston kautta, mutta myös aktiivisesti osakemarkkinoita seuraava sijoittaja voi hyvin onnistua kuukausisijoittamisessa. Ajallisessa hajauttamisessa ongelmana on, että tuotto-odotukset pienentyvät riskien pienentyessä, sillä osakeostojen jakaminen eriin viivästyttää tuoton kertymistä. Erissä sijoitettaessa osakekurssi saattaa nousta samalla, kun sijoittajan summa odottaa edelleen sijoittamista kohteeseen. Tällöin sijoittaja menettää tuoton, jonka olisi voinut saada, jos olisi sijoittanut summan heti tehdessään sijoituspäätöksen. (Kallunki ym. 2019, 37–38.)

Portfolioteorian kehitti Harry Markowitz, ja hän esitti sen ensimmäisenä vuonna 1952 (Kallunki ym. 2019, 29). Sen mukaan sijoittaja pystyy saavuttamaan salkulleen parhaan mahdollisen tuotto–riski-suhteen hajauttamalla salkkuaan laajasti eri omaisuuslajeihin. Siinä sijoittajan on tarkoitus sijoittaa mahdollisimman laajasti pieni summa jokaiseen erilaiseen sijoituskohteeseen ympäri maailmaa. Salkussa sijoitukset suhteutettaisiin niiden markkina-arvoon. Portfolioteoriaa hyödyntämällä halutaan lisätä salkun tuottoa ilman, että riski kasvaa, tai vähentää riskiä, mutta samalla pitäen tuoton ennallaan. Siinä yhtiökohtaisesta riskistä hankkiudutaan eroon hajauttamalla salkkua ja sijoittamalla useisiin eri yhtiöihin. (Parviainen & Järvinen 2012, 16–18.)

Osakemarkkinoita koskeva riski voidaan portfolioteorian mukaan jakaa yhtiökohtaiseen ja markkinakohtaiseen riskiin. Markkinakohtaiseen riskiin vaikuttavat esimerkiksi valtion ylivielkaantuminen tai markkinoiden romahtaminen syystä tai toisesta. Yhtiökohtainen riski koskee yleensä ainoastaan yhtä yhtiötä, ja tästä riskistä on suhteellisen helppo hankkiutua eroon. Markkinakohtaista riskiä ei voi itse poistaa salkusta tekemällä toimenpiteitä, sillä markkinoiden heilumiseen ei voi vaikuttaa. Teoriassa on vaikeaa valikoida markkinoilta niitä osakkeita, jotka takaisivat hyvää tuottoa. Osakesalkkuun valikoituu väistämättä myös osakkeita, jotka eivät pärjää. Näiden mukana tuomaa riskiä ja vaikutusta koko osakesalkkuun voidaan pienentää hajauttamalla ilman, että salkun tuotto-odotus heikkenee. Kuten jo aikaisemmin kerroimme, Richard Crowellin tutkimusta kuvaavasta taulukosta ilmenee, että jo kymmeneen osakkeeseen sijoittaminen pienentää yhtiökohtaista riskiä huomattavasti. (Parviainen & Järvinen 2012, 16–18.)

5 KORKOJA KOROLLE -ILMIÖ

Reaalituotossa sijoituksen nimellistuotosta on poistettu inflaatio, ja tämä kuvaa tuotosta saadun ostovoiman kasvua. Toisin sanoen reaalituotto kertoo, kuinka paljon enemmän on varaa verrattuna menneeseen tilanteeseen. Reaalituotto on tarpeellinen etenkin silloin, kun tarkoituksena on vertailla eri aikakausien tuottoja. (Paasi 2015; Tela.)

Koronkoron avulla voidaan ymmärtää, että rahalla on olemassa aina aika-arvo. Korkoa korolle -ilmiö on tärkeä jo pelkästään tavoitesäästämisessä. (Pulkinen & Holopainen 2010, 78, 80.) Korkoa korolle -ilmiön periaate on, että sijoitettaessa esimerkiksi osakkeisiin sijoitus kasvaa korkoa sijoitetun pääoman lisäksi myös edellisten vuosien koroille (Elo & Saarhelo 2018, 39). Lisäksi kyseisessä ilmiössä korko kasvaa aina eksponentiaalisesti. Jos sijoitetaan 1 000 euroa ja tuotto on 6 prosenttia vuodessa, on sijoitus kasvanut vuoden loppuun mennessä 1 060 euroon. Tästä seuraavana vuonna tuotto kasvaa sekä alkuperäisestä pääomasta että jo saadulle 60 euron tuotolle, eli sijoituksen kokonaissumma on toisen vuoden lopussa 1 123,60 euroa. Korko on tuottanut kahdessa vuodessa 3,60 euroa kasvaneen pääoman lisäksi. Ilmiön voimakkuus perustuu tuoton suuruuteen ja sijoitusajan pituuteen: näiden kasvaessa myös koronkorko-ilmiö on entistä huomattavampi. (Morningstar.)

Koronkorko-ilmiön kaava on seuraavanlainen:

$$K = k \times \left(1 + \frac{p}{100}\right)^t$$

Edellä mainitussa kaavassa K kuvaa kasvanutta pääomaa ja k on sijoitettu alkupääoma. Laskettaessa on huomioitava myös vuotuinen tuotto prosentti p sekä aika vuosina t .

Aiemmin käsittelemämme laskuesimerkki kaavan muodossa näyttäisi seuraavalta:

$$K = 1\,000 \times \left(1 + \frac{6}{100}\right)^2$$

$$K = 1\,123,60 \text{ euroa}$$

Esittelemämme koronkorkokaava koskee yleisimmin pitkän aikavälin sijoittamista, koska kaavassa huomioitu ajanjakso on yleensä vuosi tai enemmän. Tutkimusvaiheessa meidän käyttämämme koronkorkokaava poikkeaa hiukan perinteisestä kaavasta, sillä tutkimuksemme aiheena on lyhyen aikavälin sijoittaminen, joten ajanjaksoissa on kyse kuukausista. Liitteessä 2 ilmenee meidän oma kaavamme käytännössä.

6 SALKUN OSAKKEET

Tutkimussalkkumme sisältää kymmenen osaketta, jotka valitsimme niiden tutkimushetken kuukausikohtaisten volatiilisuusarvojen perusteella ja tutkimalla kurssigraafin kehitystä etsimällä säännöllisiä syklejä. Pyrimme löytämään silmämääräisesti noin 3–6 kuukauden mittaisia ajanjaksoja kolmen viimeisen vuoden ajalta eli vuoden 2017 alusta asti. Nämä syklit alkoivat aina osakkeen ostosta ja päättyivät sen myyntiin. Lopulta päädyimme valitsemaan jokaisesta osakkeesta kolme jaksoa, jotka olivat kaikilla osakkeilla noin 3,5–4 kuukauden mittaisia. Tämä johtui siitä, että osakkeiden kurssigraafeista pystyi löytämään useampia jaksoja, jotka käyttäytyivät tällä kyseisellä aikavälillä säännöllisesti meidän osto–myynti -periaattemme mukaisesti.

Halusimme näiden valitsemiemme osakkeiden volatiilisuusarvojen olevan noin 30 prosenttia kuukaudessa, ja lopulta keräsimme nämä volatiliiteetit Iltasanomien Taloussanomista 12.2.2020. Jouduimme kuitenkin jättämään tutkimuksestamme pois osakkeita, joilla olisi muutoin ollut potentiaalia korkean volatiilisuusarvon vuoksi, koska niistä emme saaneet eroteltua selkeästi 3–6 kuukauden syklejä, esimerkiksi kasvutrendin vuoksi. Outokumpu Oyj:llä oli merkittävä volatiilisuusarvo, 77,03 prosenttia, muihin yhtiöihin verrattuna. Outokummun kurssigraafista emme kuitenkaan löytäneet meidän tutkimukseemme kelpaavia osto–myynti-kohtia käyttämältämme kolmen vuoden aikaväliltä yhtiön tasaisen käyttäytymisen vuoksi. Lopullinen valikoituneiden yhtiöiden volatiilisuusarvo oli väliltä 29,49–47,7 prosenttia. Lisäksi rajasimme osakkeiden valinnan koskemaan tutkimushetken OMXH25-osakkeita. OMXH25 on Helsingin pörssin osakeindeksi, joka koostuu Helsingin pörssin 25 vaihdetuimmasta osakkeesta. Tämän indeksin reaalityoton pyrimme tutkimuksessamme päihittämään. Osakkeiden valitsemisen yhteydessä teimme katsauksen näiden kurssien historiaan ja samalla analysoimme osakkeiden käyttäytymistä. Katsauksemme aikaväliksi valikoitui vähintään viisi vuotta taaksepäin mutta enintään kymmenen vuotta sen mukaan, miten Nordnetin kurssigraafeista pystyi historian näkemään.

Vaatimuksiamme täyttäviä OMXH25-osakkeita olivat Valmet Corporation, Konecranes Plc, Nokian Tyres Plc, Nokia Corporation, Wärtsilä Corporation, Metsä Board Oyj B, Metso Corporation ja Stora Enso Oyj R. Näiden lisäksi valitsimme kaksi osaketta, Caverion Oyj ja YIT Corporation, OMXH25:n ulkopuolelta, jotta meidän kriteerimme täyttyisivät parhaalla mahdollisella tavalla.

Laskimme osakekohtaisen prosentuaalisen maksimituoton jokaiselle aikavälille. Summasimme aikavälien tulokset ja jaoimme tämän aikavälien määrällä, jotta saimme osakkeille niiden vuotuisen maksimituoton keskiarvon. Valitsimme kustakin osakkeesta kolme aikaväliä, koska tällä tavoin saimme vuotuisen maksimituoton kuvaamaan parhaiten todellista prosentuaalista tuottoa. Käytimme maksimituoton laskemisessa lyhyelle aikavälille sovellettua korkokaavaa, joka muunsi kuukaudet vuosiksi. Näin saimme laskettua kaavan avulla tämän vuotuisen arvon.

Kaavamme sisälsi monta eri vaihetta, joita avaamme seuraavaksi. Kaavassa huomioitiin osakkeen hankinta- ja myyntihinta sekä ostettu kappalemäärä. Hankintahinta kuvaa syklin alkupäätä ja myyntihinta sen loppupäätä. Lisäksi kaavassa otettiin huomioon yhtiöstä omistettujen osakkeiden arvot myyntihetkellä. Aluksi laskimme myyntihinnan euroina seuraavalla tavalla:

$$\text{myyntihinta euroina} = (\text{markkinahinta} * \text{ostettujen osakkeiden määrä})$$

Tämän jälkeen määrittelimme hankintahinnan, johon valitsimme hankintahinnaksi 1 000 euroa.

$$\text{hankintahinta euroina} = 1\,000 \text{ euroa}$$

Kuukausikerroin laskettiin käyttämällä kyseessä olevan syklin kesto.

$$\text{kuukausikerroin} = 1 / \frac{kk}{12}$$

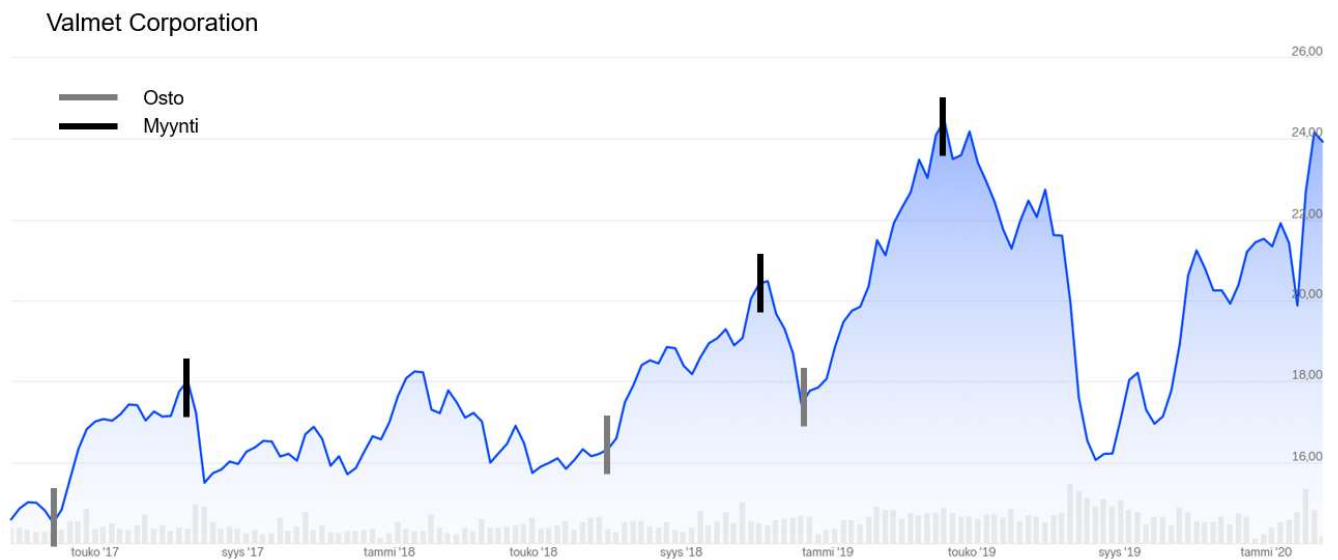
Lopuksi laskimme maksimituottoarvon kyseiselle syklille käyttämällä vuosituotto-%:n kaavaa. Tässä kaavassa huomioimme luvut, jotka laskimme edellä mainituilla kaavoilla.

$$\text{Vuosi} - \% = \left(\left(\frac{\text{myyntihinta euroina}}{\text{hankintahinta euroina}} \right)^{\text{kuukausikerroin}} \right) - 1$$

Tämän laskutoimituksen jälkeen laskimme jo edellä mainitsemamme keskiarvon yksittäisten syklien tuloksia käyttäen, jotta maksimituotto olisi mahdollisimman tarkka.

6.1 Valmet Corporation

Valmet Corporation on kehittyvä yritys, jonka osakkeiden arvot ovat olleet oikeastaan koko historian ajan pääsääntöisesti nousussa (Osakekurssit). Valmet Corporationin volatiilisuusarvo oli yhden kuukauden ajanjaksolla 47,7 prosenttia (Taloussanommat). Tämä volatiilisuusarvo oli salkkuamme valikoituneista yhtiöistä kaikista suurin, tarkalleen 6,07 prosenttia suurempi kuin toiseksi suurin arvo. Valmet Corporationin kurssigraafista pystyi hyvin hahmottamaan jaksoja 3,5–4 kuukauden välein, ja tällaisia jaksoja valitsimme kolme (kuva 1). Näistä kolmesta jaksosta saimme vuosittaisen maksimituoton keskiarvoksi koronkorkokaavaamme käyttäen 127,06 prosenttia. Tämä tarkoittaa sitä, että osake myydään noin neljän kuukauden kuluttua osakkeen ostamisesta ja tällöin voisi olettaa 27,06 prosenttia tuottoa omien sijoitettujen varojen lisäksi.

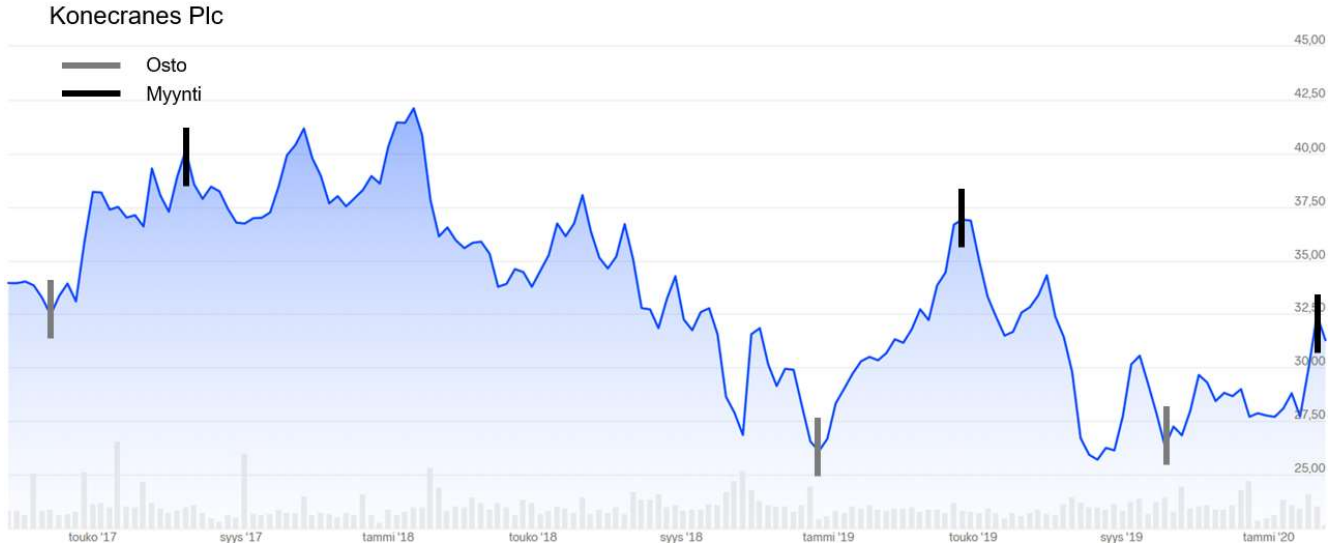

KUVA 1. Valmet Corporation kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.2 Konecranes Plc

Konecranes Plc:n volatiilisuusarvo yhden kuukauden aikana oli 41,63 prosenttia (Taloussanommat). Kuvasta 2 havaitaan, että osakekurssin historian aikana käyrä on ollut noususuunnassa,

mutta ajoittain on ollut pari hieman suurempaa notkahdusta (Osakekurssit). Valitsimme tästäkin osakkeesta kolme ajanjaksoa, joissa syklit olivat 3,5–4 kuukauden mittaisia, ja laskimme näistä jaksoista osakkeen maksimituoton keskiarvoksi 125,78 prosenttia vuodessa.

KUVA 2. Konecranes Plc kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.3 Nokian Tyres Plc

Tutkimushetkellä Nokian Tyres Plc:n volatiilisuusarvo oli 39,12 prosenttia kuukaudessa (Taloussanomien). Maksimituoton keskiarvoksi saimme 41,30 prosenttia. Syklit valitsimme tasaisesti neljän kuukauden mittaisiksi (kuva 3). Vaikka volatiilisuusarvo oli suhteellisen korkea tutkimushetkellä, ei tämä tarkoita sitä, että lyhyellä aikavälillä myös tuotto olisi korkea. Osakkeen historian aikana kurssigraafi on saanut edestakaisin, mutta vuoden 2018 alusta lähtien suunta on ollut pääosin laskeva (Osakekurssit). Jos maksimituoton on 41,30 prosenttia, tarkoittaa tämä, että osakkeeseen sijoitetuista varoista voi saada neljän kuukauden sijoitusajalla 41,30 prosenttia tuottoa.

KUVA 3. Nokian Tyres Plc kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.4 Nokia Corporation

Yhtiöllä Nokia Corporation oli kuukaudessa 37,22 prosentin volatiilisuusarvo (Taloussanomat). Maksimituoton keskiarvoksi laskimme 72,85 prosenttia. Valitsemamme syklit olivat 3,5–4 kuukauden mittaisia sen mukaan, miten kurssigraafi käyttäytyi. Toisen ajanjakson valintaperuste siihen, että laskua tapahtuu vielä oston jälkeen, oli se, kun osakkeen hinta oli romahtanut ja näytti, että se lähtisi jo nousuun (kuva 4). Ajattelimme, että moni ihminen olisi saattanut tässä vaiheessa ostaa yhtiön osakkeita, sillä hinta oli laskenut paljon ja lähtisi varmasti myös nousuun melko nopeasti. Tästä huolimatta arvo jatkoi edelleen laskua mutta nousi sitten myöhemmin, jolloin lyhytaikainen sijoittaja olisi luonnollisesti hankkiutunut osakkeesta eroon myymällä sen. Nokia Corporationin kurssigraafi on historian aikana ollut suhteellisen tasainen, mutta nousuja ja laskuja on tullut melko säännöllisesti (Osakekurssit).

KUVA 4. Nokia Corporation kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.5 Wärtsilä Corporation

Wärtsilä Corporationilla oli kuukaudessa 36,45 prosentin volatiilisuusarvo (Taloussanommat). Laskimme Wärtsilä Corporationille 41,32 prosentin keskimääräisen maksimivuosituoton. Valitsemamme syklit olivat kaikki kolmen ja puolen kuukauden mittaisia. Historiassa on ollut suuri nousu, jossa huipulla oli noin vuoden ajan sahausta. Tämän jälkeen kurssi on kuitenkin romahtanut, ja tälläkin hetkellä kurssi on matalalla aikaisempiin vuosiin verrattuna, mikä huomataan kuvasta 5. (Osakekurssit.)

KUVA 5. Wärtsilä Corporation kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.6 Metsä Board Oyj B

Osakkeen Metsä Board Oyj B:n volatilitteetti on kuukauden aikana ollut 35,89 prosenttia (Taloussanomat). Katsomalla Metsä Board Oyj B:n historiaa, osake on noussut tasaista vauhtia, mutta vuonna 2015 kurssi on alkanut heilua. Vuoden 2017 syyskuun jälkeen alkanut jyrkkä nousu on tullut tammikuuhun 2019 mennessä alas samalle tasolle, jolla se oli lähtiessä nousuunkin. Siitä eteenpäin kurssi on jatkanut toistaiseksi suhteellisen tasaista heilumista. (Osakekurssit.)

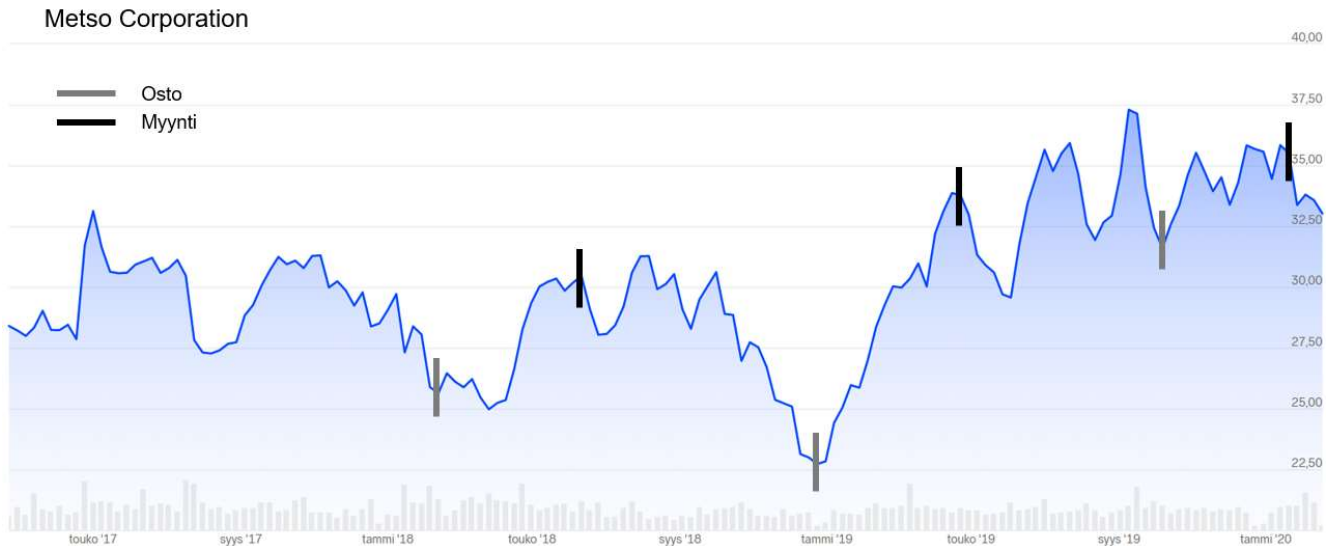
Koronkorkokaavallamme saimme Metsä Board Oyj B:lle laskettua keskimääräiseksi maksimivuosituotoksi 184,50 prosenttia, joka oli yhtiökohtaisista keskimääräisistä maksimivuosituotoista kaikista suurin. Kaikki kolme ajanjaksoa olivat neljän kuukauden mittaisia ja niissä jokaisessa kurssi oli kasvanut paljon, kuten kuvasta 6 voimme todeta.

KUVA 6. Metsä Board Oyj B kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.7 Metso Corporation

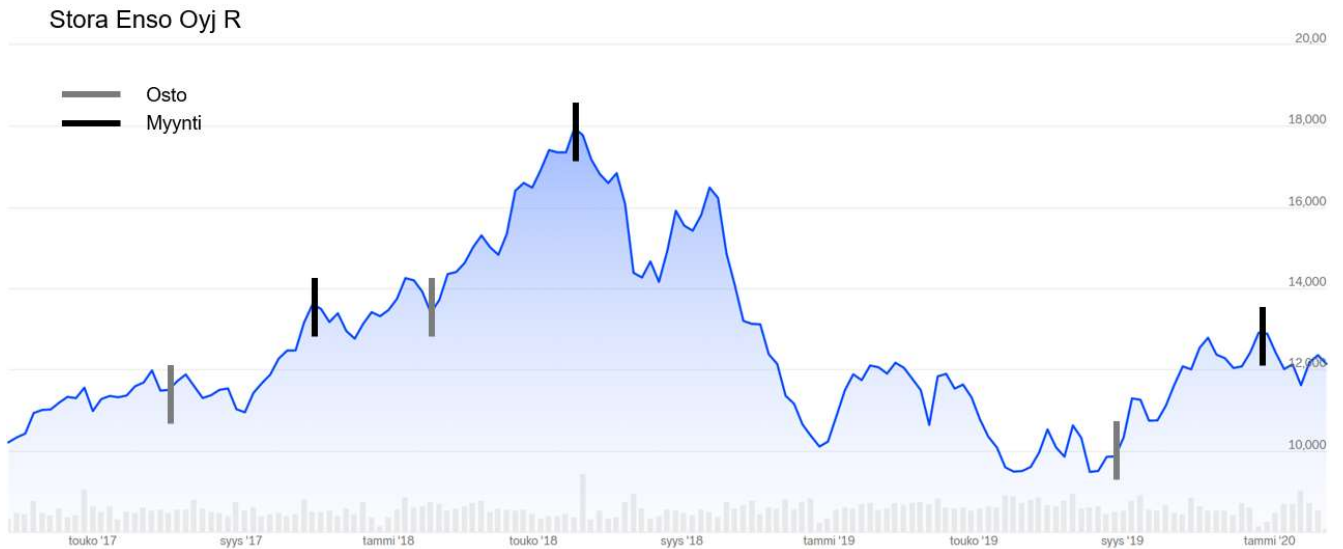
Koronkorkokaavaamme käyttäen saimme laskettua Metso Corporationille vuosittaiseksi maksimituoton keskiarvoksi 115,23 prosenttia, jossa valitsemamme syklit olivat 3,5–4 kuukauden mittaisia. Yhtiön volatiilisuusarvo oli 35,22 prosenttia kuukaudessa (Taloussanommat). Kuvassa 7 osakkeen historiaa kuvaa parhaiten ”piikkikampa”. Nousuja ja laskuja on tapahtunut historiassa melko tasaisin väliajoin, mutta katsottuna keskimääräisesti kuvaaja on pääosin ollut nousussa. (Osakekurssit.)

KUVA 7. Metso Corporation kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.8 Stora Enso Oyj R

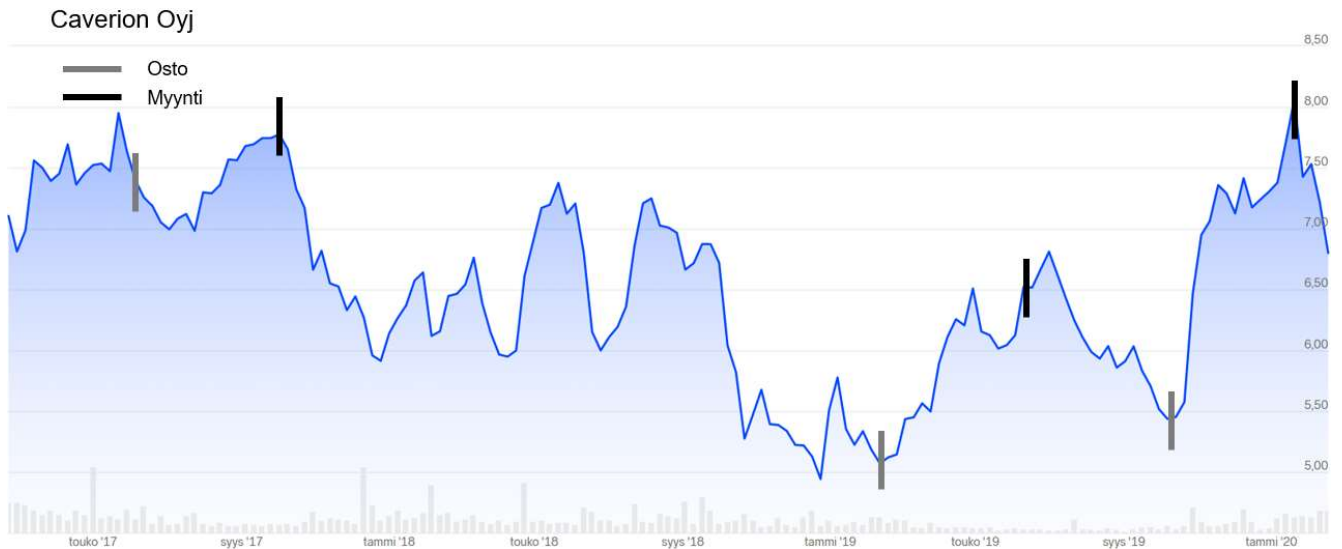
Historian aikana Stora Enso Oyj R osakkeen arvo on ollut pääasiassa tasaisessa nousussa. Kuitenkin vuoden 2018 syyskuun lopussa on tullut melko suuri lasku, mutta tämän jälkeen on ollut tasaista sahaamista, mikä voidaan todeta kuvasta 8. (Osakekurssit.) Vuosittaisen maksimituoton keskiarvoksi laskimme 110,20 prosenttia. Osakkeella oli 29,49 prosentin volatiilisuusarvo kuukauden ajalta (Taloussanomien). Stora Enso Oyj R:n on volatiilisuusarvoltaan yhtiöistä kaikista heikoin salkkuamme valikoitunut yhtiö. Sen volatiilisuusarvo oli 5,52 prosenttia pienempi kuin toiseksi pienin arvo. Kaikki tämän yhtiön kohdalla käyttämämme sykli olivat neljän kuukauden mittaisia. Keskimäisen ajanjakson vuosittaiseksi maksimituotoksi tuli 140,32 prosenttia, mutta ensimmäinen ajanjakso oli taas 65,63 prosenttia, mikä tasaa kolmannen ajanjakson kanssa keskimääräistä maksimituottoa realistisemmaksi.

KUVA 8. Stora Enso Oyj R kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.9 Caverion Oyj

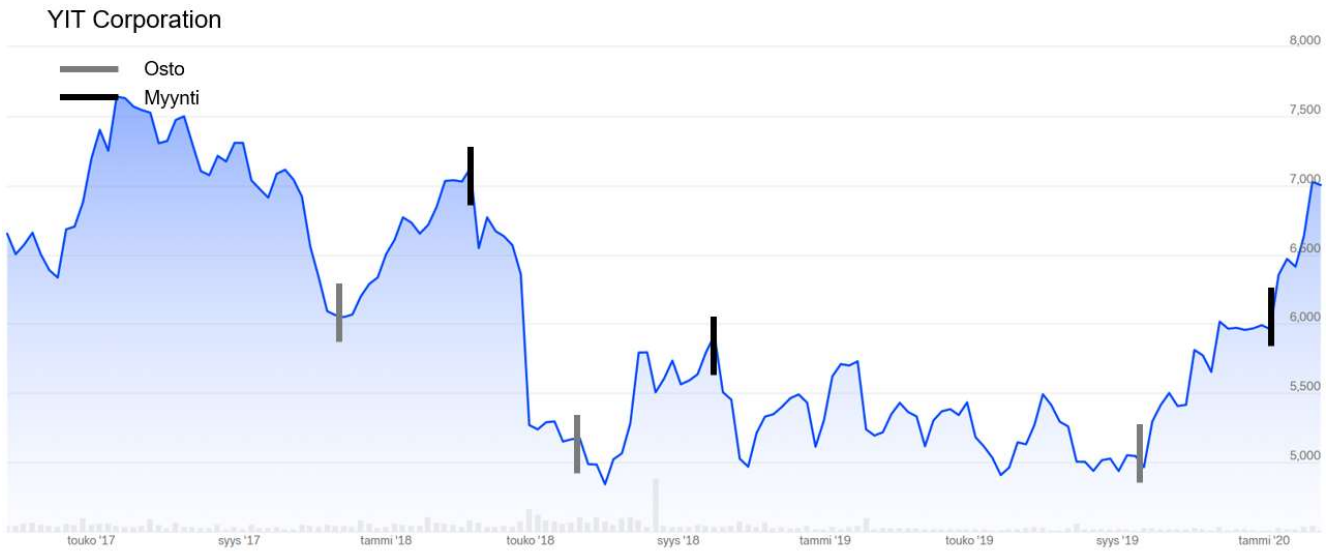
Caverion Oyj:n historian alusta eli heinäkuusta 2013 vuoden 2016 toukokuun loppuun on ollut jyrkkiä nousuja ja laskuja. Sittemmin kurssit ovat olleet melko tasaista sahausta: toisinaan jyrkempiä nousuja ja laskuja (kuva 9). Historiasta voimme todeta, että Caverion Oyj on pitkälti säilyttänyt arvonsa. (Osakekurssit.) Osakkeen volatiilisuusarvo kuukaudessa oli 35,1 prosenttia (Taloussanomat). Maksimituoton keskiarvoksi saimme laskettua 137,79 prosenttia vuodessa.

KUVA 9. Caverion Oyj kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

6.10 YIT Corporation

Yhtiön YIT Corporationin historia on kokenut pari jyrkkää laskua vuosien 2011–2013 hyvien vaiheiden aikana, jonka jälkeen vuodesta 2015 se on ollut melko tasaista. Osakkeen arvo on ollut siitä lähtien huomattavasti matalammalla kuin sen historian huiput ovat olleet. (Osakekurssit.) YIT Corporationin volatiilisuusarvo oli kuukaudessa 35,61 prosenttia (Taloussanommat). Osakkeen keskimääräiseksi vuosittaiseksi maksimituotoksi laskimme 62,09 prosenttia käyttäen tässäkin neljän kuukauden ajanjaksoja. Kuvassa 10 havaitaan, kuinka keskimäinen sykli otettiin tasaisemmalta ajankohdalta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että se olisi yhtään sen huonompi kuin muut valitsemamme syklit. Kuitenkin tämän ajanjaksokohtainen tuotto on ollut 50,34 prosenttia, mikä ei ole osakkeen maksimituoton keskiarvoa kuin vajaa 10 prosenttiyksikköä pienempi. Eri ajanjaksoja on otettu sitä varten, että yhtiön keskimääräinen tuotto on saatu mahdollisimman realistiseksi.

KUVA 10. YIT Corporation kurssigraafi (Osakekurssit 2020.)

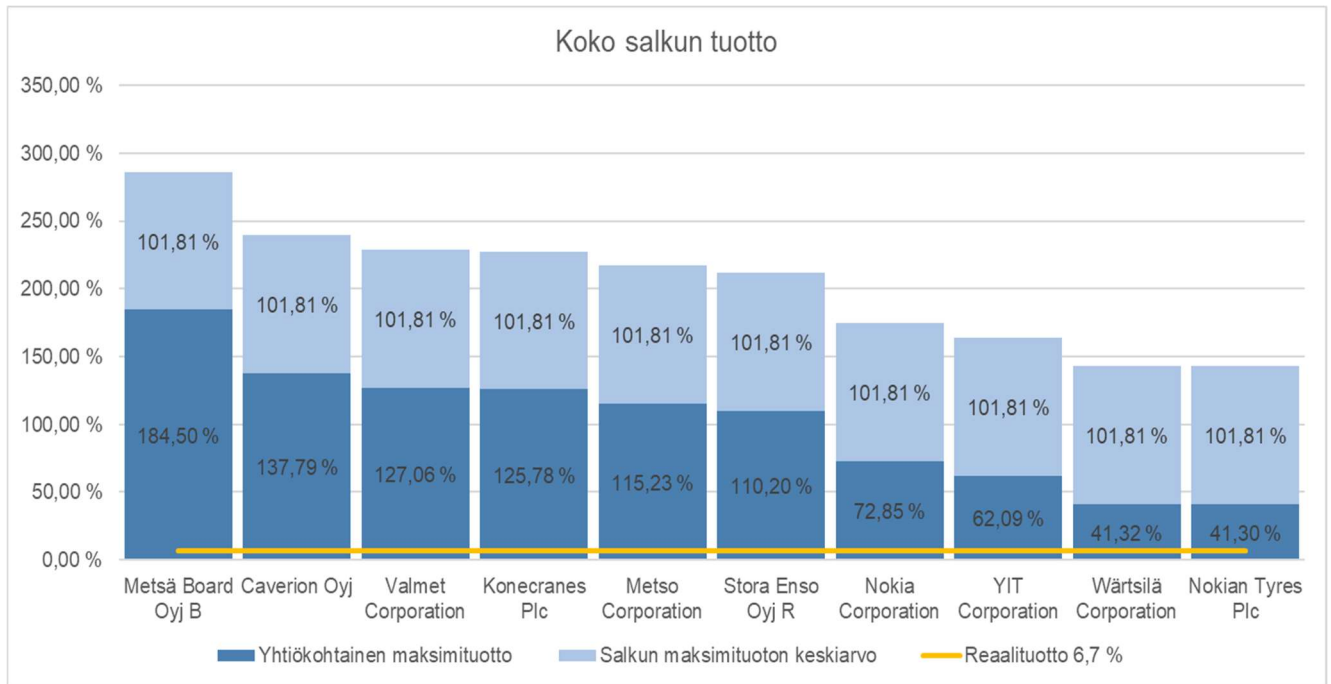
7 OSAKKEIDEN VERTAILU SALKUSSA

Edellisessä luvussa mainitsemamme pörssiyritykset muodostivat tutkimamme salkun. Tavoitteenamme oli päihittää Helsingin pörssin OMXH25-osakeindeksin eli pitkän aikavälin keskimääräinen reaalituotto-prosentti, 6,7. Tämän tavoitteenme vuoksi meidän täytyi laskea salkun kokonaisarvo, jonka kautta saimme salkulle ominaisen tuotto-prosentin. Halusimme myös vertailla salkussa pelkästään maksimituottoarvoltaan heikompia ja suurempia yrityksiä, joten lasimme näille kaikille pörssiyritysten maksimituottoille keskiarvon, joka oli 101,81 prosenttia.

Muodostimme sekä keskiarvon alapuolelle että yläpuolelle jäävistä yrityksistä omat salkut ja vertasimme saatuja arvoja salkkuun, jossa olivat kaikki yritykset. Lisäksi muodostimme salkun, josta puuttui kaikista tuottavin yritys, ja tutkimme, miten merkittävä vaikutus sen puuttumisella oli salkun arvoon. Mukautettuja salkkuja tehdessä on hyvä muistaa, että yritysten määrän pienentyessä yritys-kohtainen riski kasvaa. Tämä aiheutuu siitä, että on vähemmän yrityksiä, joille sijoittamisen riski jakaantuu.

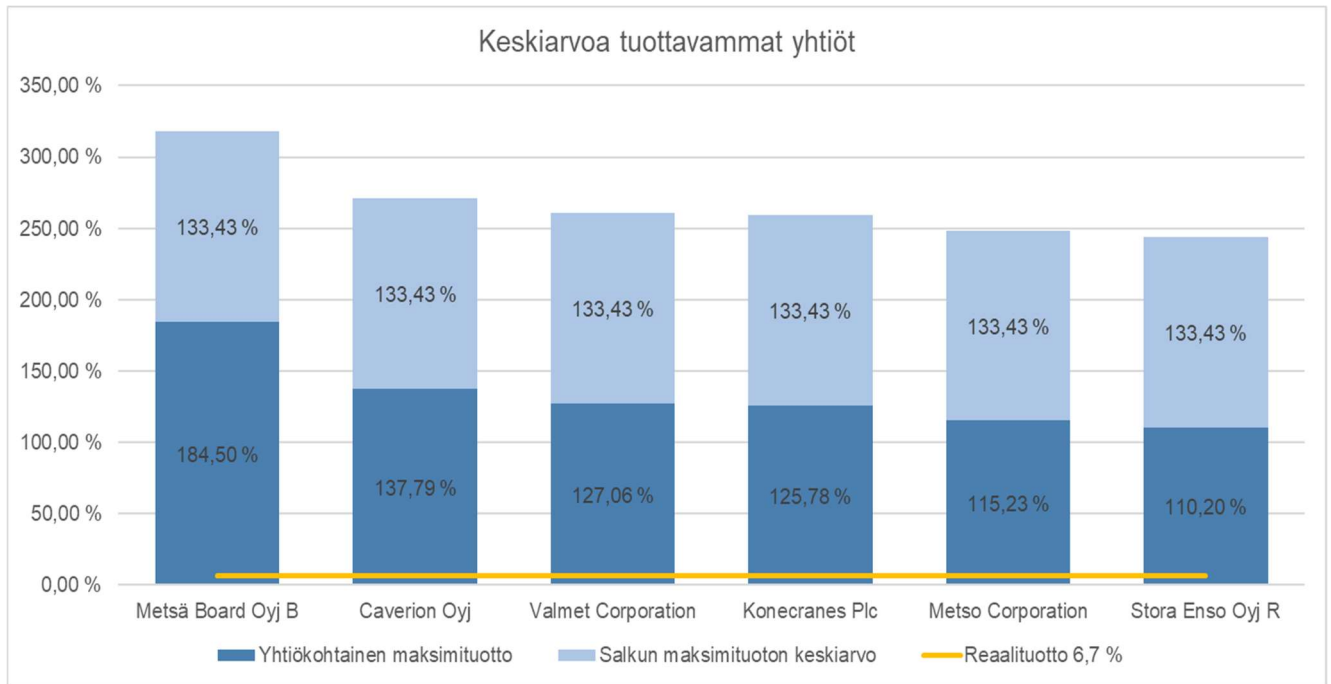
Taulukossa 5 on tutkimamme salkun kaikki pörssiyritykset ja niiden yritys-kohtaiset maksimituotot mukaan lukien aiemmin laskemamme keskiarvo jaoteltuna. Koko osakesalkun tuotto oli lopulta 101,81 prosenttia, joten tämä päihittää reaalituotto-prosentin 6,7 reilusti. Reaalituotto on siis osakemarkkinoiden pitkäaikaisessa sijoittamisessa tyypillinen tuotto-odotus esimerkiksi OMXH25-indeksistä. Usein sijoitettaessa suoraan osakkeisiin sijoittaja haluaa saada parempaa tuottoa kuin 6,7 prosenttia, jolloin sijoittaja voi kokea onnistuneensa jo päihittäessään tämän reaalituotto-prosentin. Mikäli sijoittajan salkku sisältää kaikki valikoimamme kymmenen yritystä ja oletetaan tuottojen pysyvän samanlaisina tulevaisuudessakin, sijoittaja saa 1 419,55 prosenttia suuremman tuoton kuin sijoittamalla pitkäaikaisesti johonkin, kuten OMXH25-indeksiin suoraan sijoittavaan rahastoon. Tämä on huomattavan suuri ero verrattaessa pitkäaikaisen sijoittamisen tuottoon.

TAULUKKO 5. Koko salkun tuotto

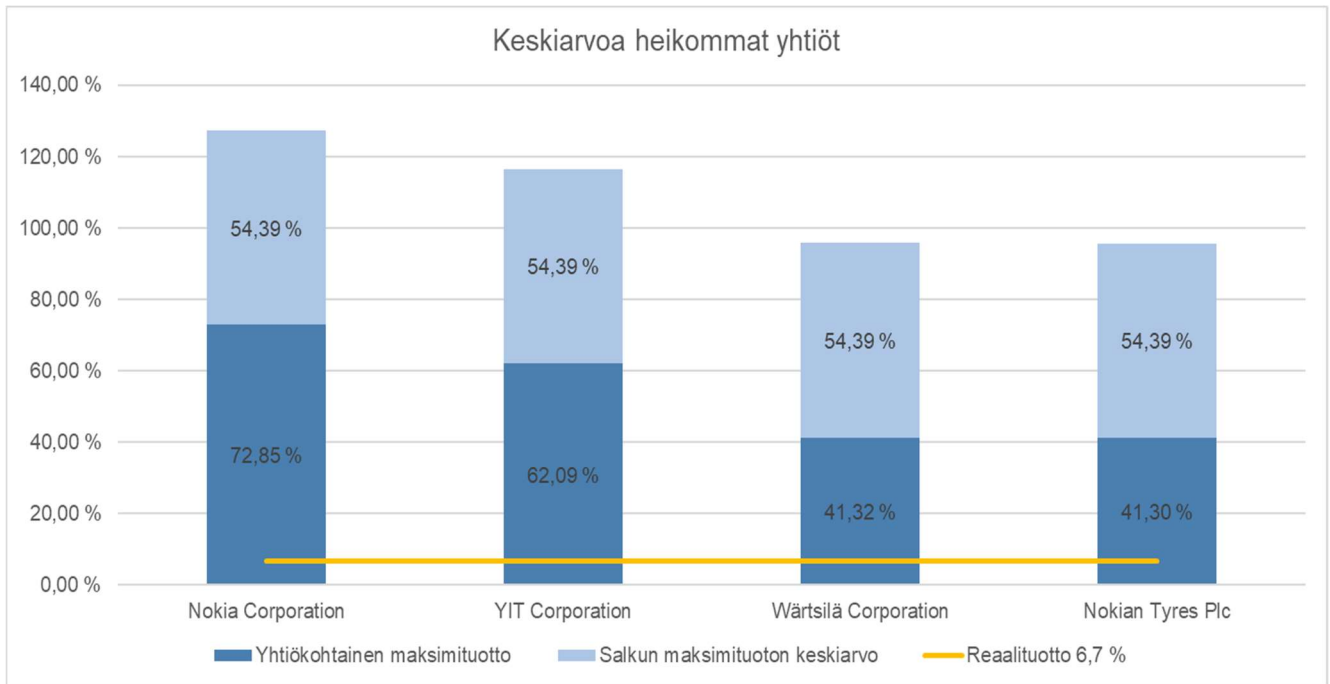
Taulukosta 6 voidaan todeta, että keskiarvoa, 101,81 prosenttia, tuottavampia yhtiöitä ovat olleet Metsä Board Oyj B, Caverion Oyj, Valmet Corporation, Konecranes Plc, Metso Corporation, Stora Enso Oyj R. Keskiarvoa paremmin tuottavien yhtiöiden salkkuun volatiilisuuden suhteen on päätyttyä niin korkea- kuin matalavolatiilisia yhtiöitä. Koko salkun arvo on 133,43 prosenttia, joka on kaikkien yhtiöiden tuoton keskiarvoa 31,62 prosenttiyksikköä suurempi. Tämä salkku on luonnollisesti kaikista salkuista tuottavin. On huomattavaa, että Metsä Board Oyj B on muita salkussa olevia yhtiöitä tuottavampi ja Stora Enso Oyj R taas ylittää kaikkia yhtiöitä koskevan salkun keskiarvon vain vajaalla kymmenellä prosenttiyksiköllä.

TAULUKKO 6. Keskiarvoa paremmin tuottavat yhtiöt

Niin kuin taulukosta 7 nähdään, keskiarvoa heikompia yhtiöitä ovat olleet Nokia Corporation, YIT Corporation, Wärtsilä Corporation ja Nokian Tyres Plc. Keskiarvoa heikompien yhtiöiden muodostaman salkun keskimääräisen maksimituoton arvoksi tuli 54,39 prosenttia. Se on melkein puolet huonompi kuin kaikki yhtiöt sisältävän salkun tuotto prosentti 101,81. Siitä huolimatta tämäkin salkku päihittää reaalituotto prosentin 6,7, mikä on hyvä. Voimme jo tässä vaiheessa todeta, että salkkuun on valikoitunut pelkästään volatiilisuusarvoja tutkimalla hyvin tuottavia yhtiöitä. Myös keskiarvoa heikommilla yhtiöillä oli vaihtelevasti eri volatiilisuusarvoja, eli tällä ei ole myöskään nähtävissä vaikutuksia suoranaisesti tuottoon.

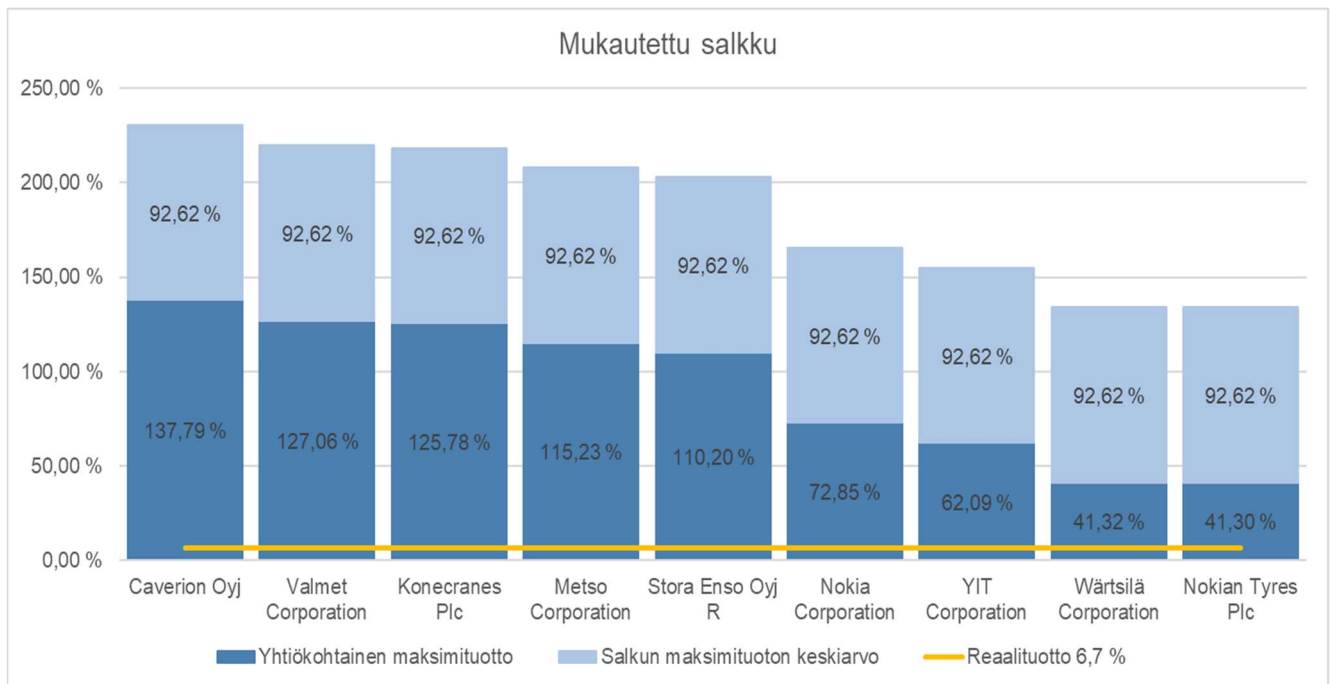
TAULUKKO 7. Keskiarvoa heikkomat yhtiöt

Taulukossa 8 oleva mukautettu salkku sisältää kaikki muut yhtiöt paitsi kaikista tuottavimman yhtiön Metsä Board Oyj B:n. Salkun maksimituoton keskiarvo pienenee tällöin 92,62 prosenttiin. Aiemmin laskemamme kaikki yhtiöt sisältävän salkun keskimääräinen maksimituotto oli 101,81 prosenttia. Mikäli tuottavin yhtiö siis poistetaan salkusta, salkun keskimääräinen maksimituotto pienenee 9,19 prosenttiyksikköä. Metsä Board Oyj B:n yhtiökohtainen keskimääräinen maksimituotto on 184,50 prosenttia, mikä on toiseksi tuottavinta yhtiötä Caverion Oyj:n keskimääräistä maksimituottoa 49,71 prosenttiyksikköä suurempi. Metsä Board Oyj B:llä on tällöin merkittävä vaikutus salkun tuottoon.

Myös mukautettu salkku voittaa OMXH25-indeksin 6,7 prosentin reaalituoton tällä 92,62 prosentin keskimääräisellä tuotolla, vaikka salkusta jätettiin ulkopuolelle kaikista tuottavin yhtiö. Huomasimme lisäksi, että kymmenen osaketta sisältävässä salkussa yhden osakkeen painoarvo on kymmenesosa salkun arvosta. Tämän voi olettaa olevan totta, sillä vaikka massiivinen yhtiö jätettiin ulkopuolelle, salkun tuotto ei pudonnut kuin 9,19 prosenttiyksikköä. Kuitenkin mitä suurempia summia salkkuun sijoitetaan, sitä suurempi on tuon vajaa kymmenen prosenttiyksikön vaikutus tuoton pienentymiseen.

TAULUKKO 8. Mukautettu salkku

Kaikki salkun variaatiot voittivat reaalituottoprosentin 6,7 reilusti. Salkun, jossa on kaikki pörs-siyhtiöt, vuosittainen keskimääräinen maksimituottoprosentti oli 101,81. Keskiarvoa tuottavammat yhtiöt sisältävän salkun vuosittainen keskimääräinen maksimituotto oli 133,43 prosenttia. Keskiarvoa heikommalla yhtiö sisältävän salkun maksimituotto oli 54,39 prosenttia vuodessa. Mukautetulle salkulle keskimääräiseksi maksimivuosituotoksi tuli 92,62 prosenttia vuodessa.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyömme tavoitteena oli tutkia sijoittamista lyhyellä aikavälillä ja päihittää Helsingin pörssin OMXH25-osakeindeksin tuotto prosentti sijoittamalla valitsemiimme pörssiyhtiöiden osakkeisiin lyhyen aikavälin perusteella, eli 3,5–4 kuukauden ajanjakson sisällä. Pelkästään jo tämän tutkimuksen aikana huomasimme, että käyrät todella käyttäytyvät suunnilleen säännöllisesti ajanjaksojen välein. Valitsemillamme osakkeilla nämä jaksot olivat meidän mielestämme 3,5–4 kuukauden mittaisia.

Täytyy muistaa, että sijoitimme menneeseen aikaan ja oletimme, että yhtiöiden käyttäytyminen jatkuu suhteellisen samanlaisena tulevaisuudessakin. Tämän vuoksi ajatus siitä, että onnistuimme päihittämään OMXH25-tuotto prosentin johtaa siihen, että näin voisi tapahtua seuraavinkin vuosina. Olemme kuitenkin osittain kriittisiä tähän ajatuksen suhteen, sillä osakkeisiin sijoittamisessa puhutaan paljon sen olevan pitkäaikaista sijoittamista, mikä on totta. Se aiheutti meille ajoittain paljon ristiriitaisia tunteita, mikä johti siihen, että kyseenalaistimme välillä koko lyhytaikaisen salkun. Tämän tutkimuksemme kautta aloimme kuitenkin ymmärtämään enemmän lyhytaikaisen sijoittamisen hyvistä puolista ja sen mahdollisuuksista verrattuna pidemmän aikavälin sijoittamiseen. Tutkimuksen aikana mieliimme nousseet hyvät puolet olivat suhteellisen korkeat tuotto prosentit, lyhyellä aikavälillä vaurastuminen ja sijoittajan aktiivinen toiminta osakkeen ostossa ja myynnissä.

Kuten aiemmin olemme jo maininneet, että liiallinen seuranta voi olla haitaksikin. On kuitenkin otettava huomioon, että lyhytaikaisessa sijoittamisessa täytyy olla aikaa perehtyä yhtiöihin ja niiden tunnuslukuihin ja seurata aktiivisesti, mihin suuntaan tuotto menee. Kurssimuutoksia on mahdotonta ennustaa parhaimmillakin työkaluilla. On hyvä osata ennakoita, esimerkiksi osakkeen hinnan laskiessa kovasti, kannattaako osake ostaa jossain vaiheessa ennen kuin osakkeen kurssi lähtee jälleen nousuun, sillä silloin on jo liian myöhäistä. Tieto ei aina kuitenkaan kannata eteenpäin, sillä monesti kokemusten kautta opitut onnistumiset ja virheet antavat enemmän kuin teoreettisiin tietoihin pohjautuvat seikat. Suosittelemme ottamaan riskejä hallitusti eikä turvautumaan liikaa kirjojen ja nettisivujen teksteihin. Sijoitusoppaita ja -tyylejä on olemassa yhtä monta kuin on sijoittajia.

Verrattaessa tutkimussalkkumme yhtiöitä niiden volatiilisuusarvoihin huomasimme, etteivät heikot arvot ole suhteessa tuottoon, sillä esimerkiksi Caverion Oyj on ollut volatiilisuuden suhteen toiseksi heikoin yhtiö, mutta samalla toiseksi tuottavin yhtiö. (Liite 1.) Totesimme myös hajauttamisen huomattavan merkityksen etenkin osakkeisiin sijoitettaessa. Valitsimme salkkumme kymmenen osaketta, jotta yhtiökohtainen riski pienenesi. Taulukossa neljä kuvataan yhtiökohtaista riskiä: jos osakkeita on yksi, yhtiökohtainen riski 51 prosenttia, kun taas osakkeiden määrän ollessa kymmenen pienenee yhtiökohtainen riski 17 prosenttiin. Uskomme, että monilla ihmisillä – kuten meilläkin oli tutkimuksen alkuvaiheilla – on sellainen käsitys, että osakkeiden hajauttaminen useampaan eri yhtiöön saattaa pienentää osakkeiden tuottoarvoa. Perehdyttyämme asiaan tarkemmin huomasimme, että arvot saattavat heilua ja pienentyä mutta tuotto-odotus vähintäänkin säilyy ja mahdollisesti jopa nousee ja riskit pysyvät hallittavissa.

Tämän onnistuneen tutkimuksemme perusteella kokoaisimme oman salkkumme vähintään kymmenen eri yhtiön osakkeilla. Emme välttämättä kiinnittäisi niin paljoa huomiota pörssiyritysten volatiilisuusarvoihin, koska niin kuin tutkimuksessamme huomasimme, ei tällä ollut niin suurta vaikutusta osakkeen tuotto prosenttiin. Toki tutkimuksessamme käytetyt volatiilisuusarvot kuvasivat tutkimushetkeä, kun taas kuin yhtiöiden kurssikehitystä seurassimme jopa kolme vuotta tutkimushetkeä taaksepäin. Näin ollen yhtiön reaaliaikaisella volatiilisuusarvolla saattaisi olla vaikutusta nykyhetken sijoitukseen ja sijoituspäätösten tekemiseen, eli sijoittaminen saattaisi onnistua seuraamalla näitä volatiilisuusarvoja. Tulevaisuutta ja sijoittamisen helpottamista ajatellen voisi mahdollisesti suorittaa tutkimuksen siitä, milloin osake kannattaa ostaa ja voiko sen ympärille luoda strategian, jota noudattaa säännöllisesti. Onko mahdollista löytää jokin prosentuaalinen arvo, jonka noustua tietyn verran osakkeen osto kannattaisi lopulta suorittaa. Samaa voisi hyödyntää myös osakkeen myymisen suhteen, eli kuinka paljon osakkeen arvo on prosentuaalisesti laskenut huipulta ja milloin kannattaa myydä. Haluamme rohkaista lukijoita tutkimaan lyhytaikaista sijoittamista enemmän ja jopa kokeilemaan, miten lyhytaikainen sijoittaminen käytännössä onnistuisi.

LÄHTEET

Anderson, N. & Tuhkanen, J. 2004. Järkevän sijoittamisen perusteet. Helsinki: Edita.

Arvo-osuustili eli rahasto- ja osakesalkku. Nordnet. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/palvelut/tilit/arvo-osuustili-eli-rahasto-ja-osakesalkku>. Viitattu 21.1.2020.

Elo, H. & Saarhelo, J. 2018. Osakesijoittajan maailmanvalloitus. Helsinki: Alma Talent.

Elo, H. 2015. Tuoton arvoitus ratkeaa. Löydä helmet – vältä kuplat! Osa 2. Kuopio: Grano.

Erkkilä, J. 2018. Taloustutkija: Finanssikriisistä ei opittu juuri mitään, uusi romahdus mahdollinen. Saatavissa: <https://www.salkunrakentaja.fi/2018/09/finanssikriisi-uusi-romahdus/>. Viitattu 10.2.2020.

Hurmerinta, M. 2017. Ostitko osakkeita finanssikriisin pohjalta? Näin rikas olisit nyt. Saatavissa: <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/ostitko-osakkeita-finanssikriisin-pohjalta-nain-rikas-olisit-nyt/07106402-2608-36cf-aac2-0fba36c71b2b>. Viitattu 10.2.2020.

Järvinen, S. & Parviainen, A. 2012. Sijoittamalla miljonääriksi. Helsinki: Talentum.

Kallunki, J-P. Martikainen, M. & Niemelä, J. 2011. Ammattimainen sijoittaminen. Helsinki: Talentum.

Kallunki, J-P. Martikainen, M. & Niemelä, J. 2019. Ammattimainen sijoittaminen. Helsinki: Alma Talent.

Kiinteistölehti. 2017. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.kiinteistolehti.fi/kiinteistosijoittaminen-nousussa-asuntomarkkinoilla-kuplasta-ei-voida-puhua/>. Viitattu 29.1.2020.

Lindström, K. & Lindström, T. 2011. Onnistu osakemarkkinoilla. Helsinki: Talentum.

Luoma, M. 2011. Inflaatio on myrkyä osakkeille. Saatavissa: <https://www.talouselama.fi/uutiset/inflaatio-on-myrkkyä-osakkeille/91ce3237-7025-3efa-a149-bfafbe0b2d43>. Viitattu 30.1.2020.

Länsiluoto, A. 2017. Osinkoja neljä kertaa vuodessa. Saatavissa: <https://www.osakeliitto.fi/uutiset/osinkoja-nelja-kertaa-vuodessa/>. Viitattu 29.1.2020.

Minkälaisia eri omaisuuslajeja on olemassa? | Nordea Pankki 2017. Saatavissa: https://www.youtube.com/watch?time_continue=36&v=dt4RQLPCGM&feature=emb_logo. Viitattu 16.1.2020.

Morningstar. Sanasto. Korkoa korolle -efekti. Saatavissa: <https://www.morningstar.fi/fi/glossary/107035/korkoa-korolle-efekti.aspx>. Viitattu 10.2.2020.

Nasdaq. 2017. Opi osakkeet. 11. uudistettu painos. Helsinki: Nasdaq.

Oksaharju, J. 2013. Hajauta tai hajoa. Helsinki: Oksaharju Capital Oy, (Nordnet).

Omaisuuslajit. Capital. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://capital.com/fi/omaisuuslajit-maaritelma>. Viitattu 16.1.2020.

Osakekurssit. Nordnet. Saatavissa: <https://www.nordnet.fi/markkinakatsaus/osakekurssit?selectedTab=prices&sortField=turnover&sortOrder=desc&exchangeCountry=FI&exchangeList=fi%3Alargecaphelsinkieur&exchangeList=fi%3Amidcaphelsinkieur&exchangeList=fi%3Asmallcaphelsinkieur&exchangeList=fi%3Afirstnorthfinland&exchangeList=fi%3Aomxh25>. Viitattu 12.2.2020.

Paasi, M. 2014. Passiivinen sijoittaminen – aktiivista järjenkäyttöä. Saatavissa <https://blogi.nordnet.fi/passiivinen-sijoittaminen-aktiivista-jarjenkayttoa-2/>. Viitattu 23.1.2020.

Paasi, M. 2015. Osaketuoton kolmet kasvot. Saatavissa: <https://blogi.nordnet.fi/osaketuoton-kolmet-kasvot/>. Viitattu 5.2.2020.

Paasimaa, T. 2019. Aktiivinen vai passiivinen sijoittaminen? Vai sittenkin sekä että? Saatavissa: <https://www.saastopankki.fi/fi-fi/saastopankkiryhma/saastopankkikeskus/sp-rahastoyhtio/ajankohtaista/aktiivinen-vai-passiivinen-sijoittaminen>. Viitattu 23.1.2020.

Pankkiasiat. Sanasto. Kuponkikorko. Saatavissa: <https://pankkiasiat.fi/kuponkikorko>. Viitattu 30.1.2020.

Pesonen, M. 2011. Säästäjästä sijoittajaksi, jokamiehen sijoitusopas. Jyväskylä: Docendo.

Pulkinen, P. & Holopainen, M. Talous- ja rahoitusmatematiikka. Osa 4. –7. Helsinki: WSOYpro.

Rahastot ja rahastosijoittaminen. Nordnet. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.nordnet.fi/fi/markkina/rahastot>. Viitattu 21.1.2020.

Saario, S. 2016. Miten sijoitan pörssiosakkeisiin. 12. uud. painos. Helsinki: Talentum Pro. Saatavissa: [https://bisneskirjasto.almatalent.fi/teos/IABBXXBTABIEC#/kohta:Miten\(\(20\)sijoitan\(\(20\)p\(\(f6\)rssiosakkeisiin\(\(20\)piste:b4](https://bisneskirjasto.almatalent.fi/teos/IABBXXBTABIEC#/kohta:Miten((20)sijoitan((20)p((f6)rssiosakkeisiin((20)piste:b4). Viitattu 21.1.2020.

Savander, L. & Manninen, P. Osinkotulojen verotus. Saatavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/47901/osinkotulojen-verotus/>. Viitattu 21.1.2020.

Sijoitusrahastot. Sanasto. Saatavissa: <https://sijoitusrahastot.org/sanasto/>. Viitattu 23.1.2020.

Simola, U. 2016. Miten saat talletuksellesi parhaan tuoton? Saatavissa: <https://www.taloustaito.fi/Rahat/Miten-saat-talletuksellesi-parhaan-tuoton/#da2f480c>. Viitattu 16.1.2020.

Suomen Pörssisäätiö 2007. Osakeopas. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.porssi-saatio.fi/en/wp-content/uploads/2012/01/22081-osakeopas_FI_lores.pdf. Viitattu 28.1.2020.

Taloussanommat. Osakkeet. Saatavissa: <https://www.is.fi/taloussanommat/porssi/osakkeet-suomi/>. Viitattu 12.2.2020.

Tela. Sijoitussanasto. Saatavissa: <https://www.tela.fi/sioitussanasto>. Viitattu 5.2.2020.

Velkakirjat. Sijoittaja. Www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sioittaja.fi/sioittaminen/mihin-voi-sioittaa/velkakirjat/>. Viitattu 16.1.2020.

VOLATIILISUUSARVOT 12.2.2020	1 kk / %
OMXH25 Osakkeet	
Valmet Corporation	47,7
Konecranes Plc	41,63
Nokian Tyres Plc	39,12
Nokia Corporation	37,22
Wärtsilä Corporation	36,45
Metsä Board Oyj B	35,89
Metso Corporation	35,22
Stora Enso Oyj R	29,49
OMXH25 Ulkopuoliset osakkeet	
Caverion Oyj	35,1
YIT Corporation	35,61

